

A Károli Gáspár Református Egyetem Diplomás
Pályakövetési Rendszer (DPR) vizsgálatának
eredményei

2014-ben és 2018-ban végzett hallgatók

Az adatfelvételt és a kutatást végezte:

Duráczy Bálint, Ferencz István Zoltán, Szabó Katalin Zsuzsanna

Tartalomjegyzék

I.	A kutatás menete.....	3
II.	A válaszadók háttere	4
	Szociológiai alapadatok	4
	<i>Társadalmi háttér</i>	4
	Tanulmányi alapadatok.....	5
	<i>Képzés, munkarend, finanszírozás</i>	5
	<i>Tanulmányi eredmények</i>	7
	<i>Más felsőfokú végzettséget biztosító tanulmányok</i>	7
	<i>Továbbtanulás és továbbtanulási szándékok a diploma után, tanulási motivációk</i>	9
	<i>Képzések, tanfolyamok és a hozzáadott értékei</i>	17
III.	Munkaerő-piaci helyzetkép.....	20
	Tanulmányai alatt folytatott bevételt szerző tevékenység.....	21
	Munkaerő-piaci életút és az aktuális munkaerő-piaci helyzet	22
	<i>Munkanélküliség az életpálya folyamán</i>	22
	<i>Külföldi munkavállalás</i>	24
	<i>A jelenlegi munkaerő-piaci helyzet</i>	25
	Jövedelmi viszonyok a képzések összefüggéseiben	26
	A munkaerő-piaci helyzet fontosabb befolyásoló tényezői.....	28
	<i>Kiknek sikerült elhelyezkedniük és kik dolgoznak jelenleg is?</i>	29
	<i>Kik tudják inkább alkalmazni munkahelyükön a tanulmányaikat?</i>	30
	<i>Kiket érintett eddigi pályájuk folyamán a munkanélküliség?</i>	33
	<i>Kik számíthatnak magasabb fizetésekre?</i>	35
IV.	Elégedettség az Egyetemmel és az egyetemi képzésekkel.....	36
V.	Összegzés	38

Az alábbi összefoglaló a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán, Bölcsész- és Társadalomtudományi Karán, Hittudományi Karán, valamint Tanítóképző Főiskolai Karán a 2014-ben, 2018-ban végzett hallgatók társadalmi és tanulmányi hátterét, munkaerő-piaci életútját és aktuális helyzetét, ezek legfontosabb befolyásoló tényezőit, valamint az egyetemmel való elégedettségét mutatja be.

I. A kutatás menete

A 2019. évi Diplomás Pályakövetési Rendszer kutatás alkalmával a vonatkozó kérdőív kitöltésére összesen 2.439 fő jogosultból 601 főt (24,64%) sikerült elérni az alábbi megoszlásban:

		Évfolyam		Összesen
		2014	2018	
Kar	ÁJK	26 (4,3%)	67 (11,1)	93 (15,5%)
	BTK	140 (23,3%)	239 (39,8%)	379 (63,1%)
	HTK	6 (1,0%)	10 (1,7%)	16 (2,7%)
	TFK	14 (2,3%)	99 (16,5%)	113 (18,8%)
Összesen		186 (30,9%)	415 (69,1%)	601 (100%)

1. táblázat. A DPR kutatás által elért volt hallgatók összetétele a Kar és az abszolutórium éve szerinti bontásban

Az adatfelvétel 2020. február 6-17. között zajlott – a 2018. évi felméréshez hasonlóan, de az azt megelőző évekkel ellentétben – kizárólag online adatfelvétel formájában történt, amelyhez az UniPoll rendszerben zárt kérdőívet használtunk. A vizsgálat alapjául szolgáló kérdőív az Oktatási Hivatal központi végzett kérdőíve, amely a Károli Gáspár Református Egyetem valamennyi világi képzéseket nyújtó Karán – az Állam- és Jogtudományi Karon, a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon, valamint Tanítóképző Főiskolai Karon – és a hitéleti képzéseket nyújtó Hittudományi Karon és Tanítóképző Főiskolai Karon egyaránt lekérdezésre került.

Az Oktatási Hivatal diplomás pályakövetésre vonatkozó előírásának megfelelően a vizsgálat a 2014. és a 2018. évben abszolvált hallgatók körét érintette. Ennek megfelelően a kérdőív kitöltésére azon volt hallgatóknak is lehetőségük volt, akik bár az adott évben abszolutóriumot szereztek, de a szükséges nyelvvizsga hiánya miatt vagy egyéb okokból kifolyólag az oklevél (diploma) átvételére nem nyílt lehetőségük.

A kiértékelés folyamán az eredmények az érvényes válaszok arányában – a nem válaszolások torzító hatásának kiszűrésével – kerülnek bemutatásra.

II. A válaszadók háttere

A kutatás fontos eleme, hogy egy átfogó képet kapjunk a válaszadó végzett hallgatók társadalmi és tanulmányi hátteréről. Ennek keretében először a szociológiai alapadatokat – a társadalmi hátteret is beleértve – vizsgáljuk, majd a kérdőívet kitöltő végzettségű tanulmányi hátterét mutatjuk be.

Szociológiai alapadatok

A diplomás pályakövetési kérdőív válaszadóinak – közel összhangban az aktív KRE-s egyetemi hallgatók összetételével¹ – 80,5%-a nő, s mindössze 19,5%-a férfi. A férfiak aránya a kérdőívet kitöltők körében 52,7%-kal a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon a legmagasabb, 4,1%-kal pedig a Hittudományi Karon volt a legalacsonyabb. Az Állam-és Jogtudományi Kar esetében a válaszadók 35,1%-a férfi, a Tanítóképző Főiskolai Karnál pedig 8,1%. A születési évet tekintve a kérdőívet kitöltők 27,6%-a 1990-ben vagy korábban, 49,7%-a 1990 után született, közel egynegyedük (22,7%) pedig még 1980 előtt. A válaszadók között a Tanítóképző Főiskolai Kar hallgatói a legidősebbek, körükben mindössze 38% az 1990 után születettek aránya, míg a – legfiatalabb kitöltői átlagéletkorral rendelkező – Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar esetében az említett arány 56,6%.

A családi állapot vonatkozásában a válaszadók között a házasok vannak relatív többségben (21%), míg őket követik az egyedülállók (20%), illetve az élettársi vagy tartós együttélési kapcsolatban élők (18,8%), a kérdőívet kitöltők 2%-a pedig elvált. Az egyedülállók aránya – életkori sajátosságok miatt is – a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar kitöltői esetében a legmagasabb (38,9%), míg a Tanítóképző Főiskolai Kar esetében a legalacsonyabb (16,7%). A házasok arányát illetően a helyzet fordított: míg a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon végzett válaszadók mindössze 26,1%-a volt házas, addig a Hittudományi Kar kérdezettjeinek 66,7%-a. Hasonló kari szintű eltérések tapasztalhatók a 18 éven aluli gyermekkel rendelkező válaszadók tekintetében is. A Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar végzettjei 14,2%-ának, a Hittudományi Kar válaszadói 33,3%-ának van 18 éven aluli gyermeke. Viszont a Tanítóképző Főiskolai Kar válaszadóinak 38%-ának van 18 éven aluli gyermeke.

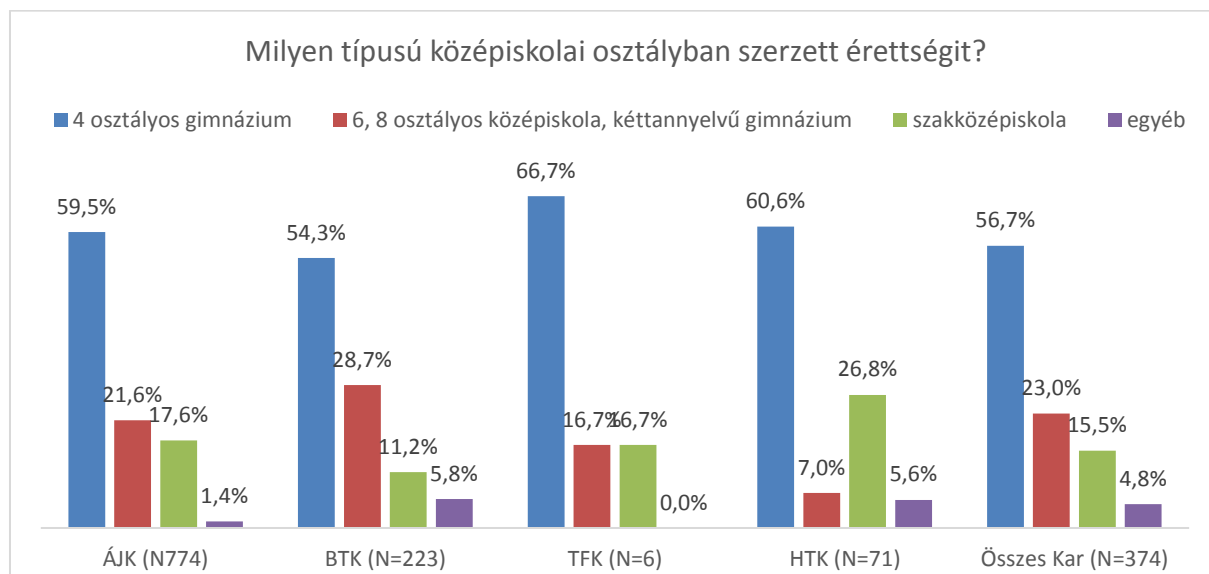
A válaszadók 94,6%-a Magyarországon, 5,4%-a pedig külföldön élt 14 éves korában. Az ekkor külföldön élő későbbi hallgatók nagy része Szlovákiában vagy Romániában élt. Arányuk a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar esetében volt a legtöbb (4,9%). A jelenlegi lakóhelyet tekintve a válaszadók 6,4%-a él külföldön. Arányuk szintén a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar végzettjei között a legmagasabb, 9,4%-os. A legtöbb nem Magyarországon élő volt hallgató Németországban él, de néhány hallgató él Ausztriában, Japánban.

Társadalmi háttér

Az érettségit adó középiskola típusát illetően (2. ábra) a válaszadók 79,7%-a jelölte meg a – 4 és 6 vagy 8 osztályos – gimnáziumot válaszként, s mindössze 20,3% a szakközépiskolát vagy az egyéb, érettségit adó képzéseket. (A gimnáziumban érettségizettek körében valamennyi esetben a hagyományos, 4 osztályos képzés dominált.) A gimnáziumban érettségizettek aránya 66,7%-kal a Hittudományi Kar végzett hallgatói között a legmagasabb, 54,3%-kal pedig a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar válaszadói között volt a legalacsonyabb. Azonban a

¹ A 2019. október 15-ei FIR-OSAP statisztikai adatszolgáltatás szerinti a KRE aktív hallgatói létszáma: 7.759 fő, közülük 5.838 fő nő, a nők aránya az aktív hallgatói létszámon belül: 75,12%, férfiak aránya 24,88%.

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar válaszadói esetében magasabb volt a 6 vagy 8 osztályos középiskola, kéttannyelvű gimnázium válasz.

2. ábra. Milyen típusú középiskolai osztályban szerzett érettségit?

Szüleik legmagasabb iskolai végzettségét tekintve – a kérdezettek 14 éves korában – a válaszadók 38%-a jelölte meg, hogy édesapjuk rendelkezett (főiskolai vagy egyetemi) diplomával, míg az édesanyák esetében az említett arány 46,9% volt. Általános iskolai végzettséggel, mint legmagasabb végzettséggel az édesapák mindössze 4,9%-a, az édesanyák mindössze 5,7%-a rendelkezett. A szülők végzettségét tekintve – hasonlóképp a korábbi szociológiai adatokhoz – tapasztalhatunk érdemi kari szintű eltéréseket. Míg az Állam- és Jogtudományi Kar esetében a diplomás szülők aránya az édesapáknál 35,2%, az édesanyáknál pedig 40,8%, addig a Tanítóképző Főiskolai Kar egykori hallgatóinak körében ez mindössze 26,1, illetve 34,3%. A Bölcsészet- és Társadalomtudományi Karnál a diplomás szülők aránya 42,3% (apák) és 53,2% (anyák), a Hittudományi Karnál 50% és 33,3%. A legfeljebb az általános iskola 8 osztályát végzett szülők aránya ugyanakkor a Tanítóképző Főiskolai Kar esetében a legmagasabb, az édesapák körében 8,7, míg az édesanyák körében 15,7%-os. Ezzel szemben a Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar tekintetében az említett arányok mindössze 5, illetve 3,6%-osak, az Állam-és Jogtudományi Karnál 0% és 2,8%, a Hittudományi Karnál pedig 16,7% és 0%.

Érdekes jelenség mindeközben, hogy míg az Állam- és Jogtudományi, valamint a Bölcsészet- és Társadalomtudományi Karok egykori hallgatóinak 22%-a rendelkezett olyan családtagokkal, akik hasonló szakterületen szereztek korábban képzettséget, vagy hasonló szakterületen dolgoztak, addig a Tanítóképző Főiskolai Kar tekintetében az említett arány magasabb, 41,4%-os.

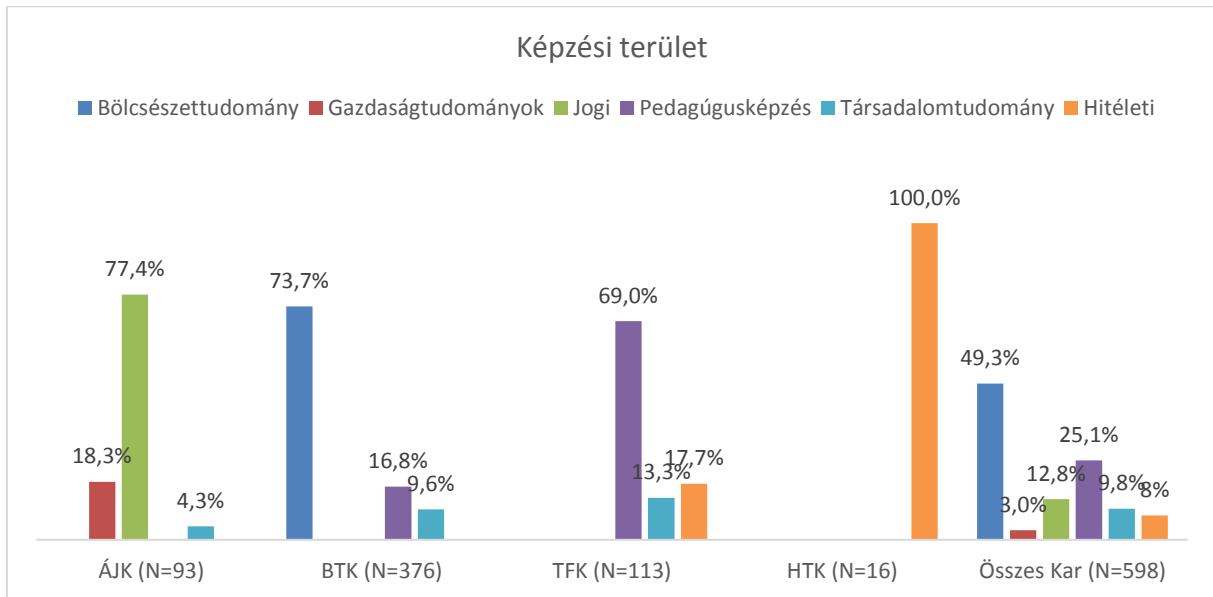
A szociológiai alapadatokat követően a továbbiakban a tanulmányokra vonatkozó leíró statisztikák kerülnek bemutatásra.

Tanulmányi alapadatok

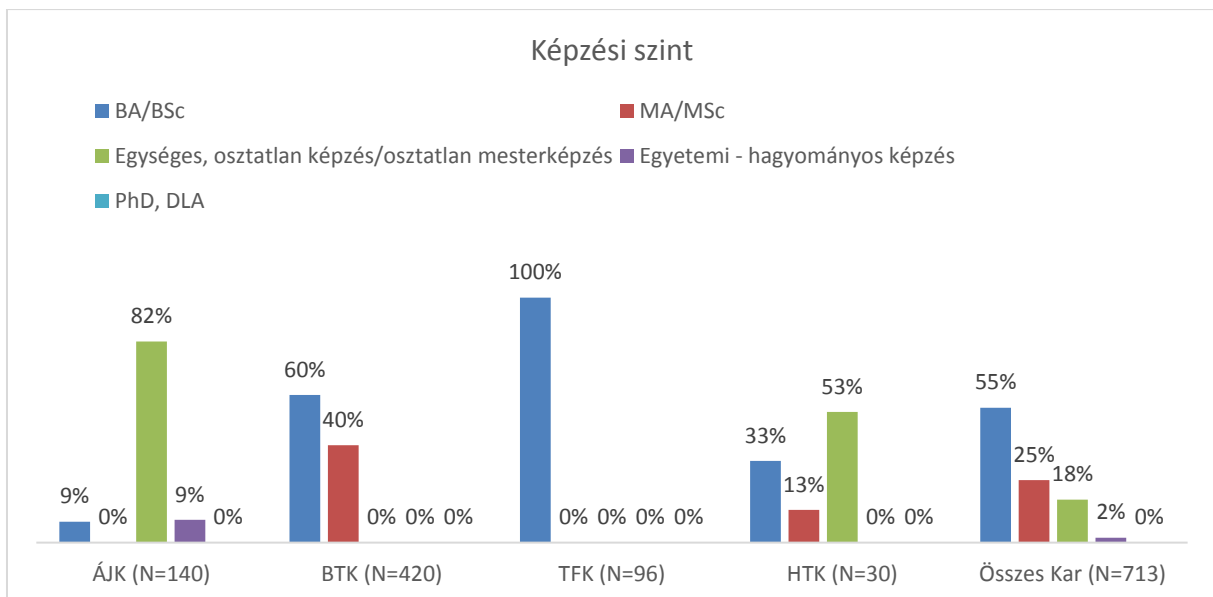
Képzés, munkarend, finanszírozás

A Károli Gáspár Református Egyetem 2014-ben és 2018-ban végzett válaszadó volt hallgatóinak 46,3%-a végzett bölcsészettudomány, 12%-a jogi, 23,6%-a pedagógusképzés,

9,2%-a társadalomtudomány és 6%-a hitéleti, valamint 2,8%-a gazdaságtudományok képzési területen (3. ábra). A válaszadó volt hallgatók 59,9%-a alapképzésben, 23,1%-a mesterképzésben, 14%-a osztatlan képzésben, 2,7%-a hagyományos egyetemi képzésben, további 0%-a pedig doktori képzésben vett részt (4. ábra).

3. ábra. Válaszadók megoszlása kar és képzési terület szerint

4. ábra. Válaszadók megoszlása kar és képzési szint szerint

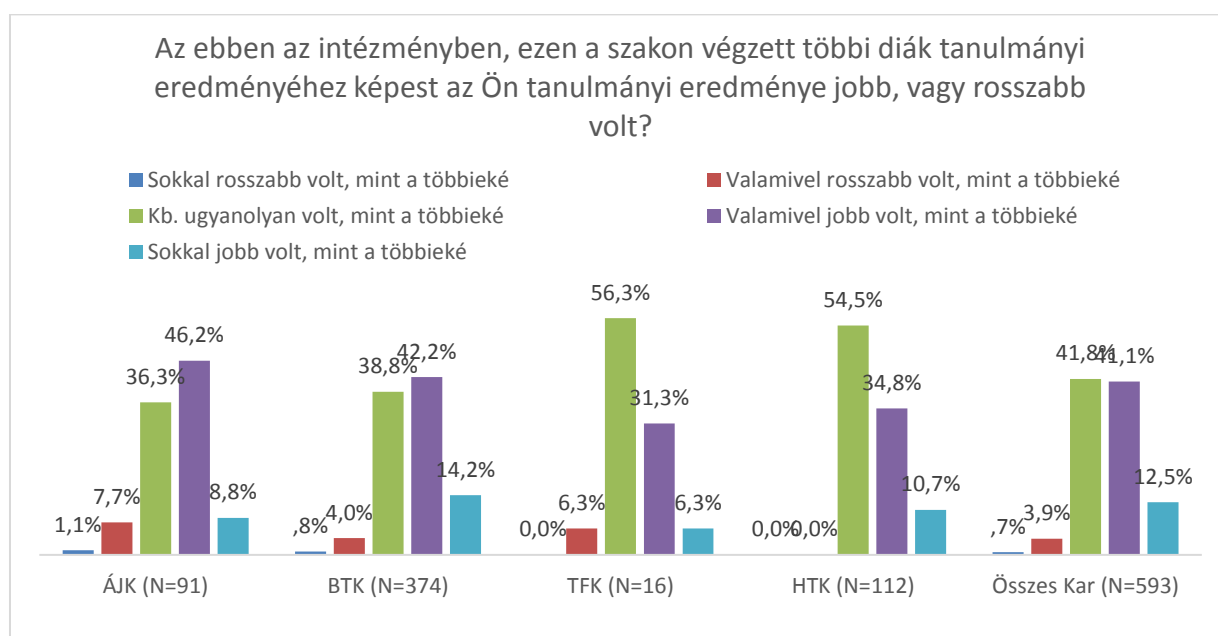
A munkarend vonatkozásában a válaszadó hallgatók 71,7%-a tanult nappali, 28,3%-a esti, levelező, távoktatási képzésen vett részt. A levelező munkarendben tanult kitöltők aránya a 51,3%-os aránnyal a Tanítóképző Főiskolai Karon a legmagasabb, melyet 48,4%-kal az Állam- és Jogtudományi Karon végzettek követnek. A Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon a levelezősök aránya mindössze 15,8% a válaszadók körében. Ezek az adatok részben az összhallgatói létszámra vetíthető nappalis-levelezős hallgatói arányt tükrözik.

A finanszírozás formáját tekintve a válaszadók 75,5%-a vett részt állam által támogatott (államilag támogatott/állami ösztöndíjas), 32%-a pedig költségtérítéses vagy önköltséges képzésekben. Az egykor állam által támogatott hallgatók aránya a Tanítóképző Főiskolai Kar válaszadói között volt a legmagasabb (94,7%), az Állam- és Jogtudományi Kar esetében pedig a legalacsonyabb (7,7%). A Bölcsészet- és Társadalomtudományi Karon 87,2%, a Hittudományi Karon 60%.

Tanulmányi eredmények

A Diplomás Pályakövetés Rendszere 2019-ben egy mutatóval mérte a tanulmányi eredményeket: megkéri a kitöltőket, hogy viszonyítsák eredményeiket az adott szakon végzett többi hallgató eredményeihez.

A többi hallgató eredményéhez viszonyítva – a válaszadók önbevallása szerint – a kérdőívet kitöltők jellemzően vagy átlagos, vagy az egykor az átlagnál jobban tanuló volt hallgatók közül kerültek ki (5. ábra). Az említett arányok a Tanítóképző Főiskolai Kar hallgatói körében volt a legmagasabb (89,3%), de a Hittudományi Kar is hasonló arányokat mutat (87,6%), az Állam- és Jogtudományi Karon (82,5%) és a Bölcsészet- és Társadalomtudományi Karon (81%) viszont alacsonyabb (64%).

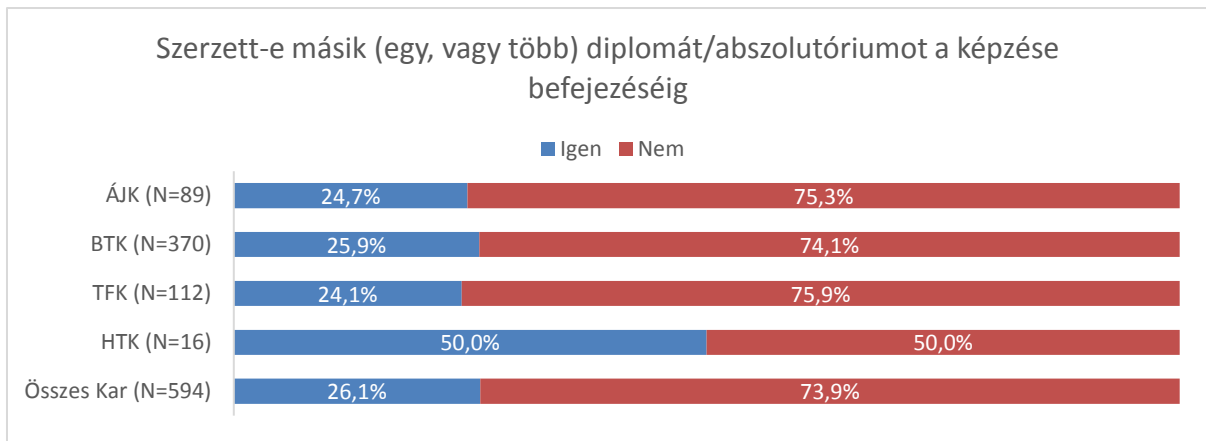

5. ábra. Az ebben az intézményben, ezen a szakon végzett többi diák tanulmányi eredményéhez képest az Ön tanulmányi eredménye jobb, vagy rosszabb volt?

Más felsőfokú végzettséget biztosító tanulmányok

Oklevél (diploma) megszerzése közbeni más tanulmányok

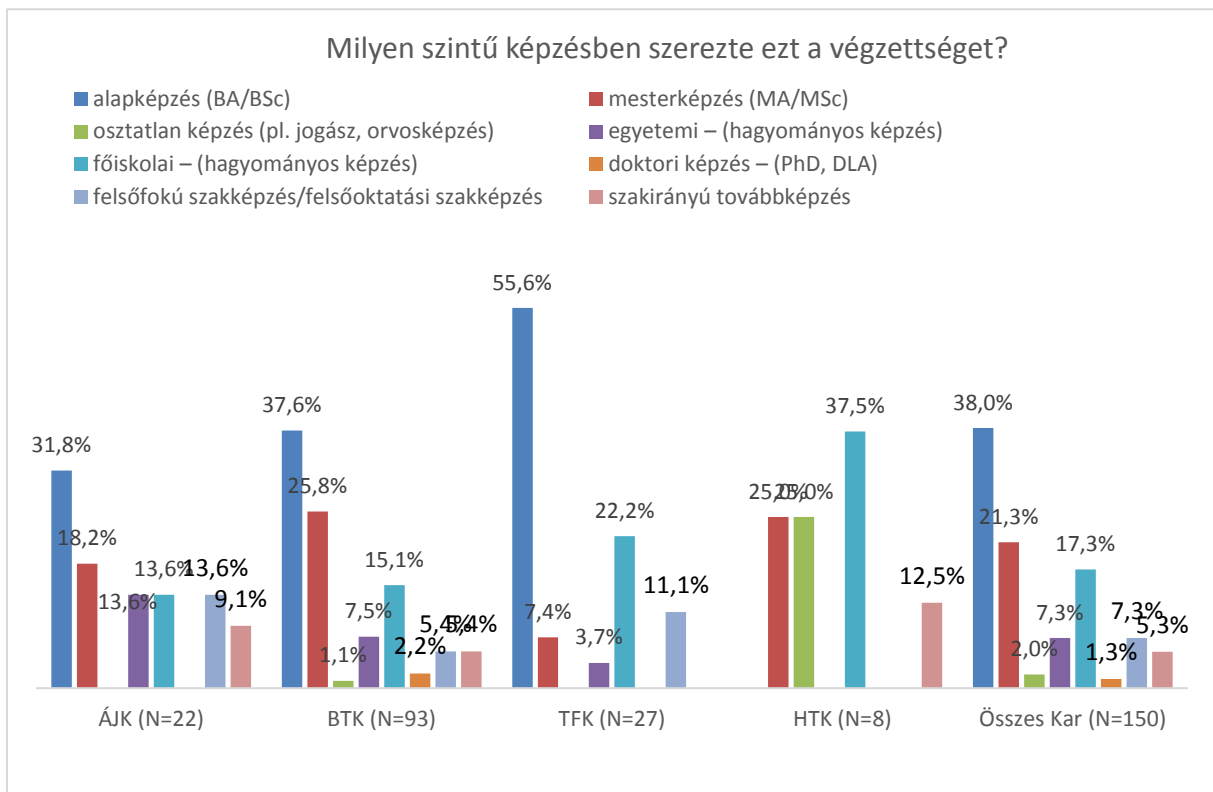
Az oklevél (diploma) megszerzése előtt jellemző, hogy a hallgatók egyszerre több szakot csinálnak. Az egykori Károli Gáspár Református Egyetem válaszadóinak 26,1% szerzett egy vagy több diplomát/abszolutóriumot a képzése befejezéséig (6. ábra). A legkevésbé ez az a Tanítóképző Főiskolai Kar hallgatóira volt jellemző (75,9%). De hasonló arányban nem szereztek másik diplomát az Állam- és Jogtudományi Kar (75,3%) és Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar hallgatói (74,1%).

6. ábra. Szerzett-e másik (egy, vagy több) diplomát/abszolutóriumot a képzése befejezéséig

A válaszadó hallgatók többsége (38%) a másik képzését alapképzési szinten folytatta, mesterképzésen 21,3% volt, főiskolai hagyományos képzésen pedig 17,3%. De néhányan (10% alatt) végeztek párhuzamosan osztatlan, egyetemi – (hagyományos képzés), doktori képzést, illetve felsőfokú/felsőoktatási szakképzést és szakirányú továbbképzést (7. ábra).

Ha kari bontásban tekintjük meg az eredményeket, akkor elmondható, hogy az Állam- és Jogtudományi Karon (31,8%), a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon (37,6%), a Tanítóképző Főiskolai Karon (55,6%) az alapképzés dominált, míg a Hittudományi Kar hallgatói leginkább egyetemi – hagyományos képzést (37,5%) csináltak a párhuzamosan.

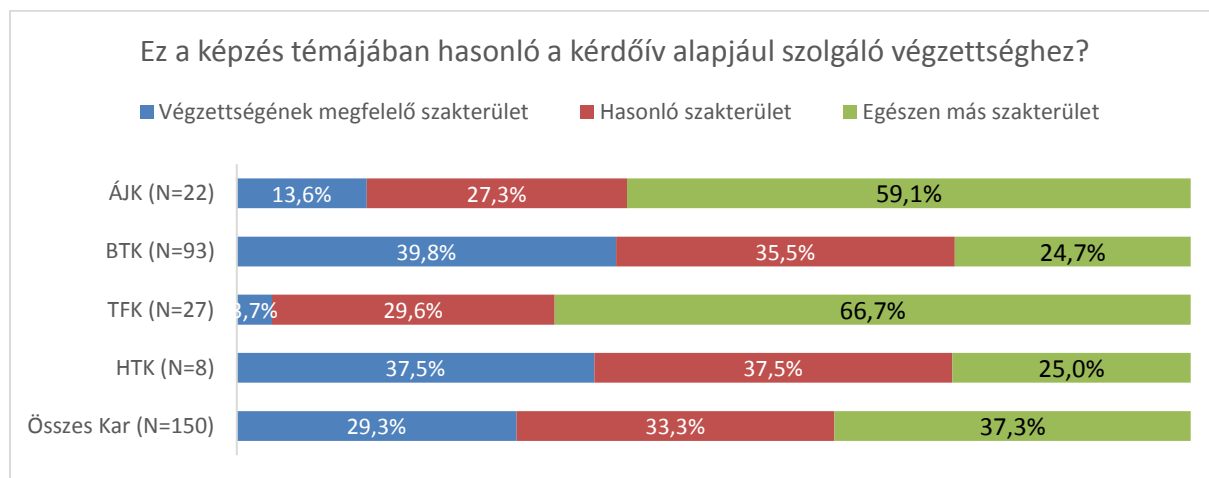

7. ábra. Milyen szintű képzésben szerezte ezt a végzettséget?

Fontos kérdésként merül fel az is, hogy az egyszerre végzett szakok, milyen szinten voltak azonos területen. A válaszadó egykori hallgatók 29,3%-a végzett más, de a (kérdőív alapjául szolgáló) végzettségének megfelelő szakterületen, hasonló szakterületen 33,3 százalék tanult,

és egészen más szakterületen pedig 37,3% (8. ábra). E hallgatók közül arányaiban a Tanítóképző Főiskolai Karon voltak a legtöbben, ahol egészen más területen végezték a másik tanulmányukat, ez az érték esetükben 66,7%. De az Állam- és Jogtudományi Kar hallgatóinak több mint felére (59,1%) is igaz ez az állítás. A Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar és a Hittudományi Kar hallgatóinak több mint harmada a kérdőív alapjául szolgáló végzettségnek megfelelő szakterületen tanultak, a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar esetében az említett érték 39,8%, míg a Hittudományi Karnál 37,5%; itt még fontos megemlíteni, hogy a legalacsonyabb százalékos érték a Tanítóképző Főiskolai Karon volt mindössze 3,7%.

Ez alapján összességében viszont elmondható, hogy a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar és a Hittudományi Kar azon hallgatóinak háromnegyede (75%), akik az Egyetemen folytatott tanulmányaik alatt egy másik diplomát is szereztek, azt a kérdőív alapjául szolgáló végzettségnek megfelelő vagy hasonló szakterületen tették.

8. ábra. Ez a képzés témájában hasonló a kérdőív alapjául szolgáló végzettséghez?

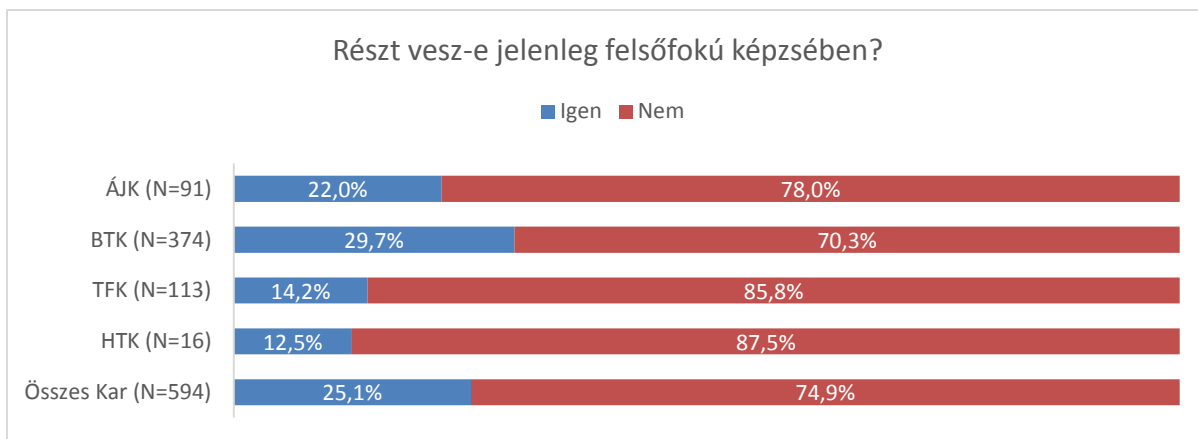
Továbbtanulás és továbbtanulási szándékok a diploma után, tanulási motivációk

A munkaerő-piaci érvényesülés szempontjából van relevanciája a több diplomának. A 2019-es Diplomás Pályakövetési Rendszere ezt három főkérdéssel mérte; egyrészt megvizsgálja a korábbi tanulmányokat, másrészt a jelenlegi tanulmányokat, harmadrészt pedig a kérdőív alapjául szolgáló végzettség utáni diplomaszerezést. E kérdések részletesebb feltárását további két mutató erősíti: a másik képzés szintje, valamint a képzés területe mennyiben hasonlít a kérdőív alapjául szolgáló végzettségéhez.

Továbbá a Diplomás Pályakövetési Kutatás keretében nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a végzettek egy része tanulmányainak befejezését követően a munkaerőpiacra való kilépés helyett a továbbtanulást választja. (Nem mellesleg a Károli Gáspár Református Egyetemen végzettek 26%-a már a jelen kérdőíves megkeresés alapját jelentő képzés befejezése előtt is rendelkezett felsőfokú végzettséggel.)

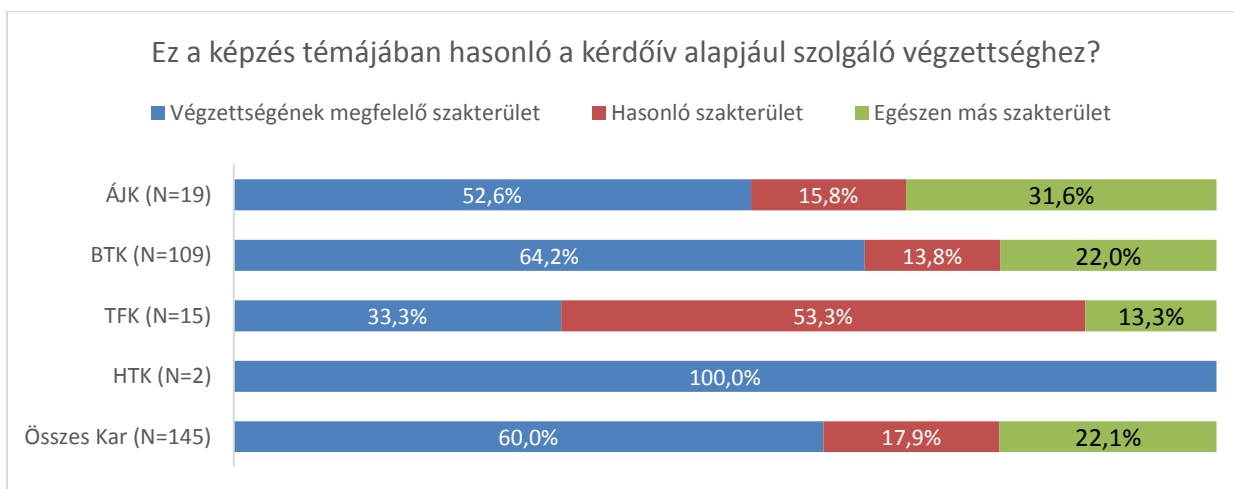
Jelenlegi tanulmányok

A kérdőívet kitöltő volt hallgatók negyede 25,1%-a (9. ábra) részt vesz jelenleg felsőfokú képzésben. A továbbtanulás elsősorban a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar volt hallgatóit jellemzi (29,7%), a legkisebb arányban pedig a Tanítóképző Főiskolai Kar válaszadói tanulnak jelenleg a felsőoktatásban (14,2%).

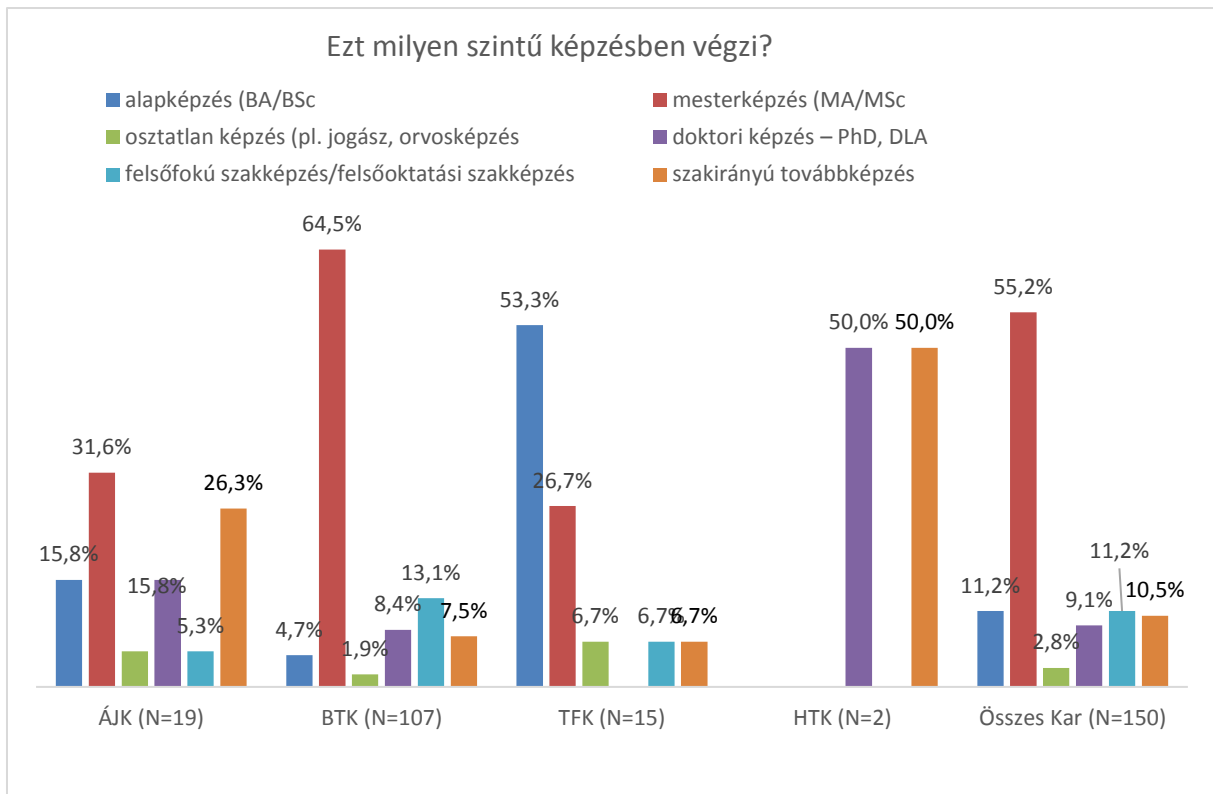
9. ábra. Részt vesz-e jelenleg felsőfokú képzésben?

Más felsőfokú képzés választásakor előfordul, hogy az egykori hallgató nem a megszerzett végzettségéhez hasonló területet választ. A továbbtanuló válaszadók 60%-a végzettségének megfelelő szakterületet választott, míg a 22%-a egészen más területet, a 17,9%-a pedig hasonló területet. (10. ábra). A végzettséghez megfelelő területen tanuló kitöltők legtöbbször – a Hittudományi Kart az alacsony esetszám miatt leszámítva – a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karról kerültek ki (64,2%, őket követik az egykori az Állam- és Jogtudományi Kar hallgatói (52,6%), végül pedig a Tanítóképző Főiskolai Kar válaszadói (33%).

10. ábra. Ez a képzés témájában hasonló a kérdőív alapjául szolgáló végzettséghez?

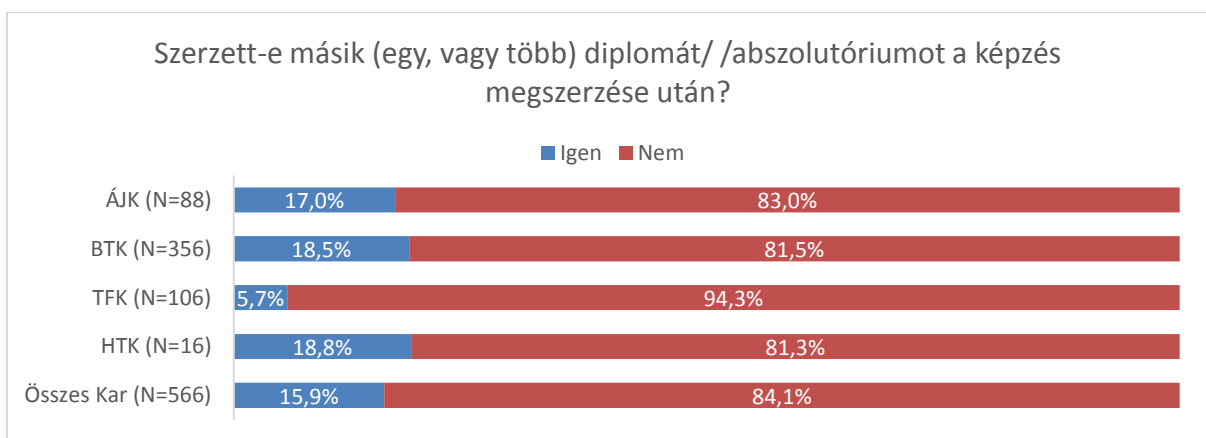
Jelenleg is felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók több mint fele (55,2%-a) tanul mesterképzésen, 11,2%-a alapképzésen és felsőfokú/felsőoktatási szakképzésen, 10,5%-a szakirányú továbbképzésen vesz részt, és kevesebb mint 10 százalék végez jelenleg doktori képzést és osztatlan képzést (11. ábra). A Bölcsész- és Társadalomtudományi Karról jelenleg is tanulmányokat folytató hallgatók 64,5% ment valamilyen mesterképzésre, az Állam-és Jogtudományi Karról pedig 31,6%. A Tanítóképző Főiskolai Kar esetében a válaszadók több mint fele (53,3%) alapképzésen tanul.

11. ábra. Ezt milyen szintű képzésben végzi?

Oklevél (diploma) megszerzését követő tanulmányok

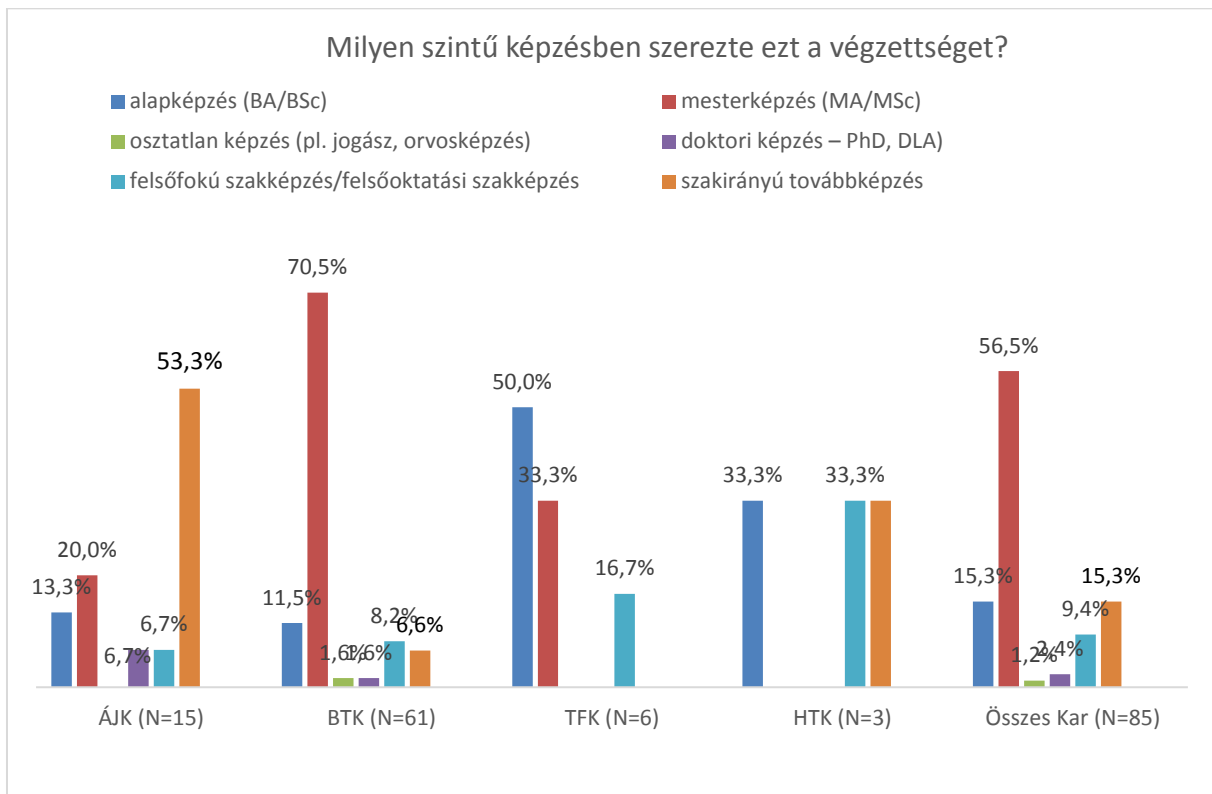
Viszont már kevesebben vannak azok a volt hallgatók, akik a diplomájuk átvétele után már szereztek egy másik diplomát/abszolutóriumot, mindössze csak a kitöltők 15,9%-a. A legalacsonyabb érték a Tanítóképző Főiskolai Karra jellemző. A többi három kar közel azonos arányokat mutat. Az Állam- és Jogtudományi Karon ez csak 17%, a Bölcsészlet- és Társadalomtudományi Karon 18,5%, és a Hittudományi Karon pedig 18,8% (12. ábra)

12. ábra. Szerzett-e másik (egy, vagy több) diplomát/abszolutóriumot a képzése befejezéséig

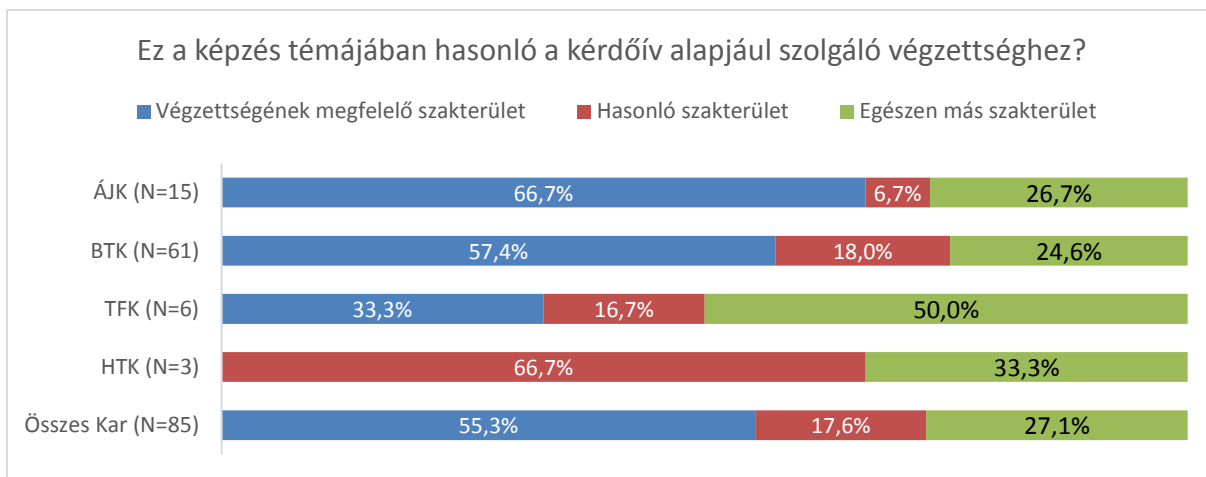
A már megszerzett diplomák nagy része mesterképzésen történt; ez főleg a Bölcsészlet- és Társadalomtudományi Karra jellemző. Míg az Állam-és Jogtudományi Karra a szakirányú továbbképzés, addig a Tanítóképző Főiskolai Karra az alapképzés jellemző. A tárgyalt értékek

tehát: a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon a kitöltők 70,5%-a mesterképzésen, az Állam- és Jogtudományi Kar hallgatóinak a 53,3%-a szakirányú továbbképzésen, a Tanítóképző Főiskolai Kar válaszadóinak 50% alapképzésen szerzett egy diplomát/abszolutóriumot a kérdőív alapjául szolgáló oklevél megszerzését követően (13. ábra).

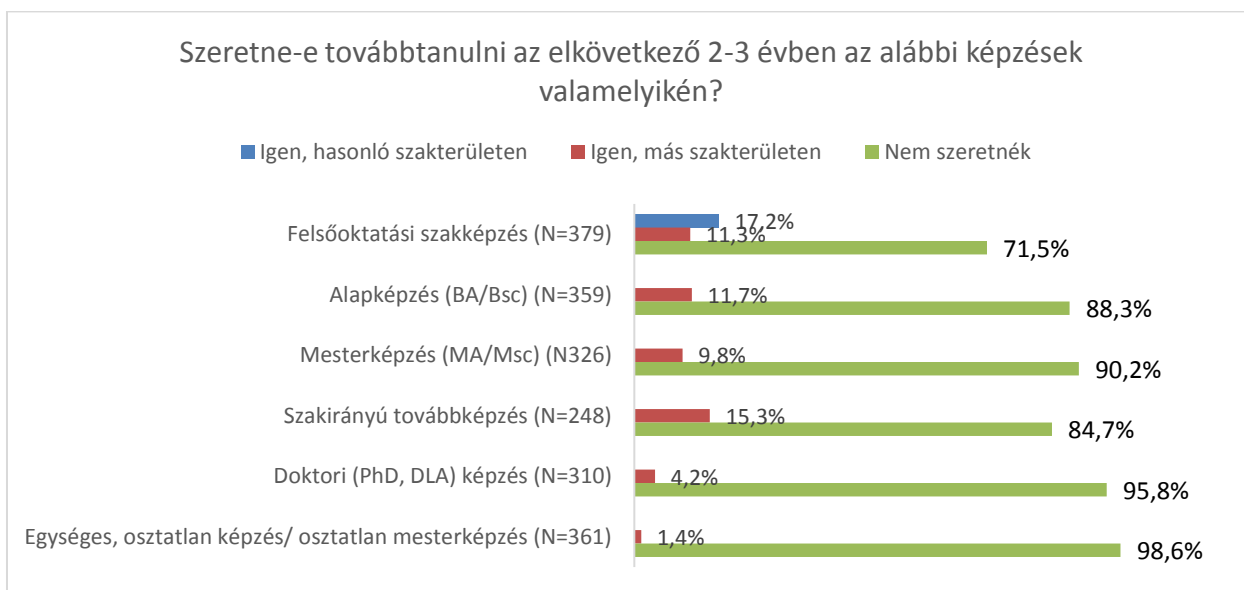
13. ábra. Milyen szintű képzésben szerezte ezt a végzettséget?

A képzés területét tekintve a kitöltők több mint fele (55,3%) a kérdőív alapjául szolgáló végzettséghez megfelelő területen szerezte ezt a diplomát. Míg az Állam-és Jogtudományi Karon ez az érték 66,7%, addig Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon 57,5%, a Tanítóképző Főiskolai Karon mindössze 33,3% (14. ábra). Ha kicsit tágabban értelmezzük, és a hasonló szakterületet is erőteljesebben figyelembe vesszük, akkor egy kicsit más kép rajzolódik ki. Ebben az esetben a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon van a legtöbb olyan hallgató (75%), akik a végzettségének megfelelő vagy hasonló területen szerezte meg a másik diplomáját, az Állam- és Jogtudományi Kar esetében ez az érték egy kicsit már kevesebb (73%).

14. ábra. Ez a képzés témájában hasonló a kérdőív alapjául szolgáló végzettséghez?

Az elkövetkező 2-3 évben többen terveznek további felsőoktatási tanulmányokat folytatni (15. ábra). A válaszadók között a legnépszerűbb továbbtanulási formák a felsőoktatási szakképzések (28,5%), valamint a szakirányú továbbképzések (15,3%). De ezenkívül többen érdeklődnek az alapképzés, a mesterképzés iránt. A felsőoktatási szakképzésen kívül a többi képzést a válaszadók valamilyen más szakterületen végeznék. A felsőoktatási szakképzést viszont a kitöltők 17,2%-a végezné hasonló szakterületen.

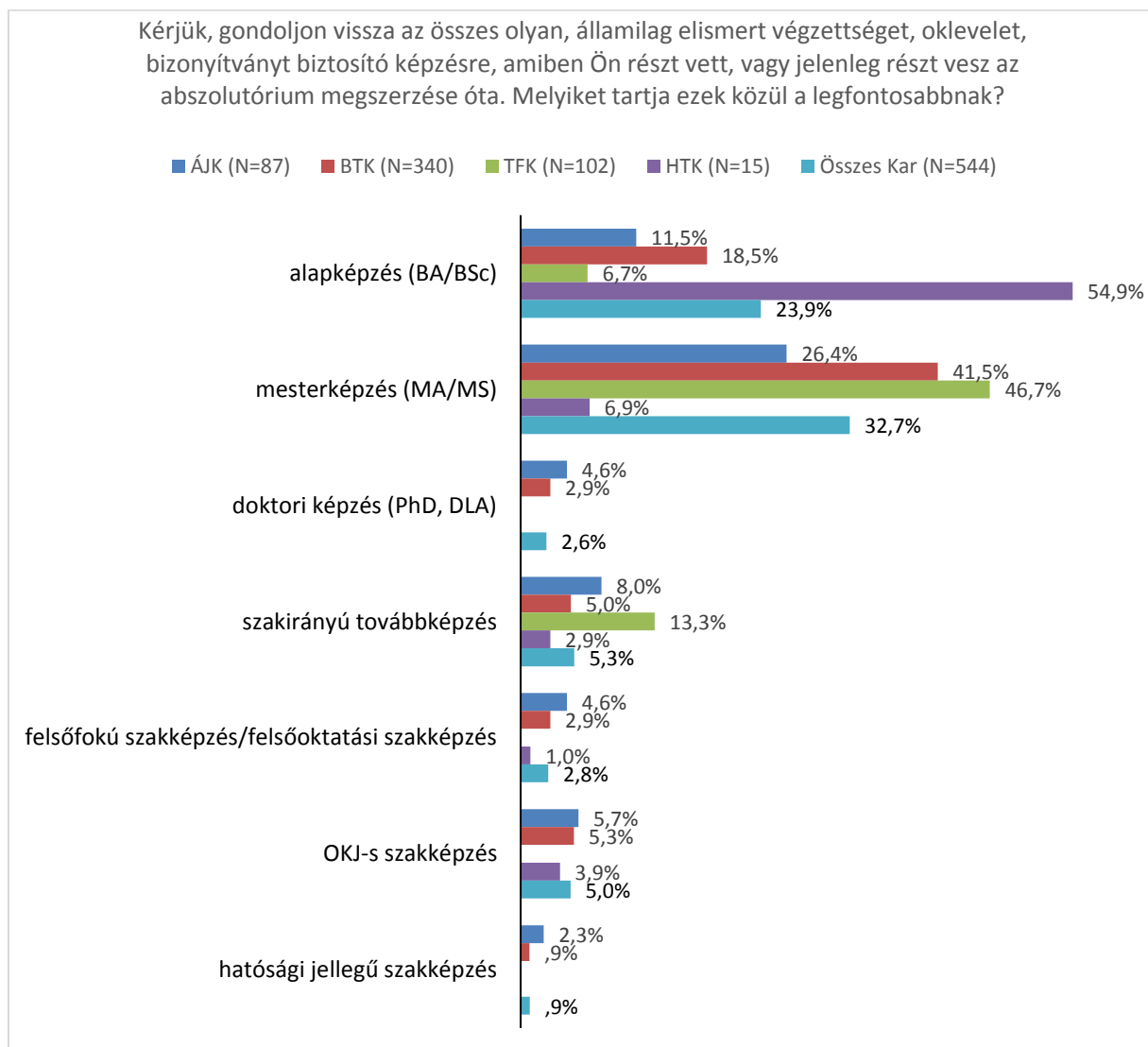
15. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi képzések valamelyikén?

Tanulási motivációk

A továbbtanulási témakör vizsgálatakor fontos arra is kellő figyelmet fordítani, hogy mik azok a tényezők, melyek arra motiválják a hallgatót, hogy a munkaerő-piacon való elhelyezkedés helyett inkább a továbbtanulást választják/válasszák. Ennek megértéséhez két mutató áll rendelkezésünkre, egyrészt a hallgatók az eddigi képzéseik közül melyeket tartják a legfontosabbnak, másrészt pedig, hogy miért is vett részt azon képzésen.

A volt hallgatók 32,7%-a mesterképzést tartja a legfontosabbnak, ez kari bontásban sem eltérő. Tehát a Hittudományi Kar hallgatóinak kivételével, az összes többi kar kitöltői a mesterképzést jelölték meg. A százalékos értékek az alábbiakat mutatják: a Tanítóképző Főiskolai Karról voltak a legtöbben (összesen 46,7%) akik a mesterképzést mondták, ezt követi a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar 41,5%-al, majd az Állam- és Jogtudományi Kar 26,4%-al. A Hittudományi Kar válaszadóinak az 54,9%-a az alapképzést tartotta a legfontosabbnak (16. ábra).

A többi képzési szint (doktori, szakirányú továbbképzés, felsőfokú/felsőoktatási szakképzés, OKJ, hatósági jellegű szakképzés) esetében elenyésző százalékok voltak, ez persze egyrészt annak tudható be, hogy ezeken a képzéseken alapvetően is kevesen vettek részt.

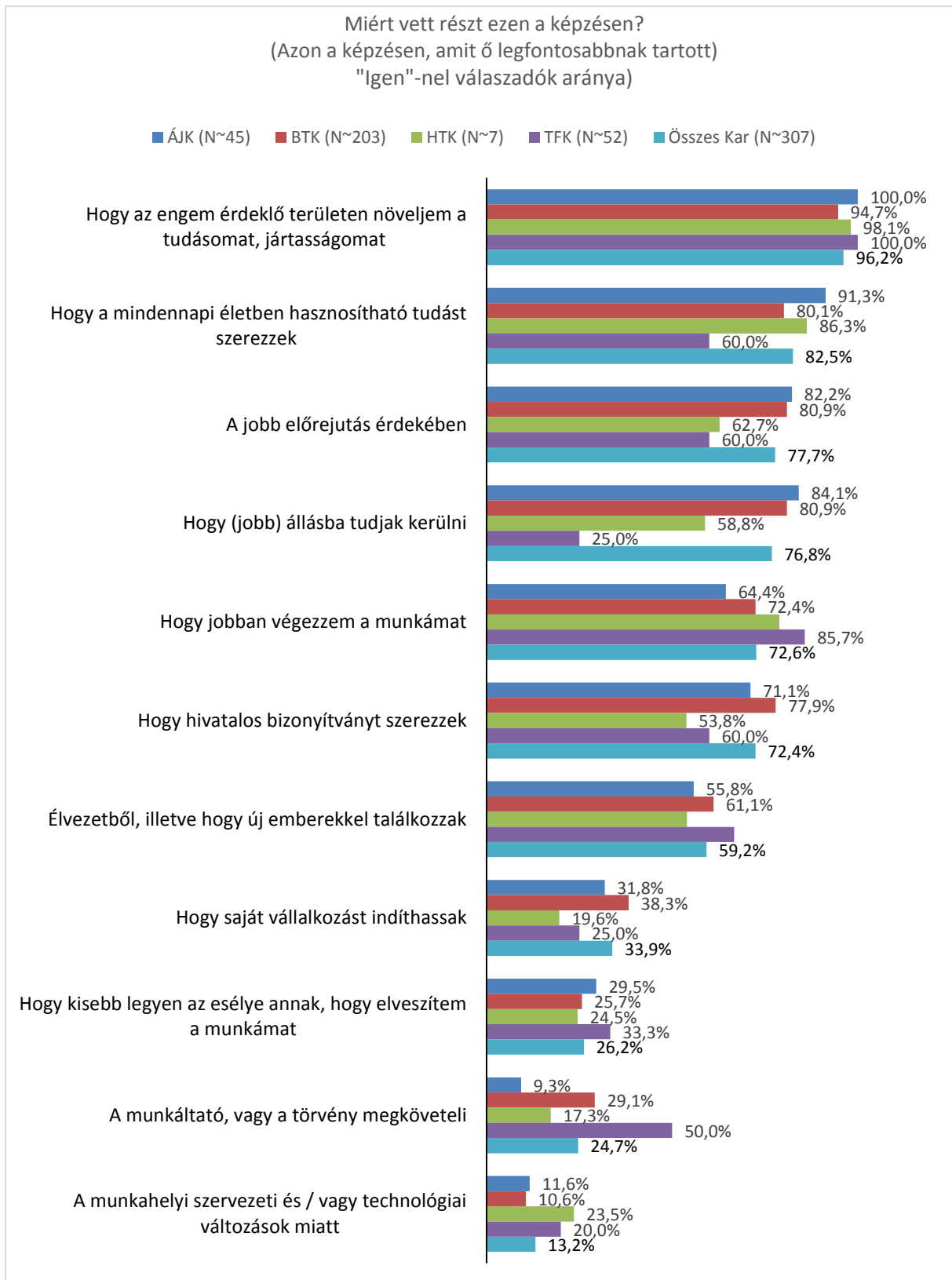

16. ábra. Kérjük, gondoljon vissza az összes olyan, államilag elismert végzettséget, oklevelet, bizonyítványt biztosító képzésre, amiben Ön részt vett, vagy jelenleg részt vesz az abszolutórium megszerzése óta. Melyiket tartja ezek közül a legfontosabbnak?

A képzésen való részvétel szándéka már érdekes képet mutat. A négy kar hallgatói viszont egybehangzóan egyetértettek azzal, hogy azért vettek részt a képzésen, hogy növelni tudják a tudásokat, jártasságukat az őket érdeklő területen – ezt a válaszadók 96,2%-a jelölte be.

Valamennyivel kevesebben (82,5%) mondták azt, hogy a céljuk a képzéssel, hogy mindennapi életben hasznosítható tudást szerezzenek. 77,7%-a mondta az előrejutást, ezt követi 76,8%-al a(z) (jobb) állás lehetőségét, majd 72,6% választotta a képzést azért, hogy jobban tudja végezni a munkáját, hasonló arányban mondták a hivatalos bizonyítvány szerzést. 59,2% élvezetből, és új emberek megismerése miatt választotta a képzést. 50% alatt pedig az alábbi okok vannak: saját vállalkozás beindítása (33%), kisebb esély a munkájának elvesztésére (33%), a munkáltatói, vagy a törvényi követelése miatt (24%), munkahelyi szervezeti, vagy technológia változások miatt (13%).

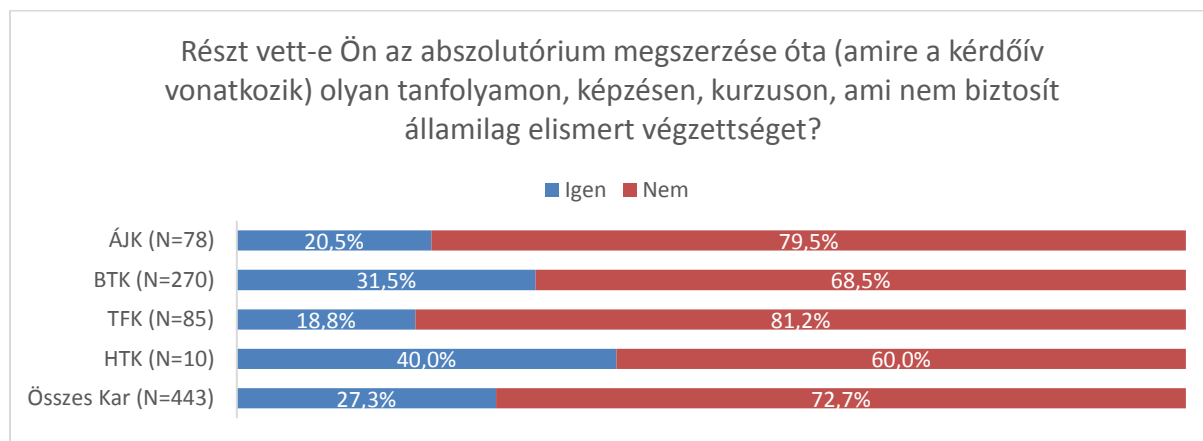
Kari tekintetben nézve nincsenek jelentősebb eltérések az okok között; ami viszont egy érdekes, hogy a Hittudományi Kar esetében a többi karhoz képest jelentős szerepet játszik a képzés választásának szempontjából, hogy a törvény és a munkáltató követeli ezt. A Tanítóképző Főiskolai Karnál pedig a többi karhoz képest magasabb százalékos értéket mutat a munkahelyi szervezeti, vagy a technológia változások miatt választott képzések tekintetében (17. ábra).

17. ábra. Miért vesz részt ezen a képzésen?

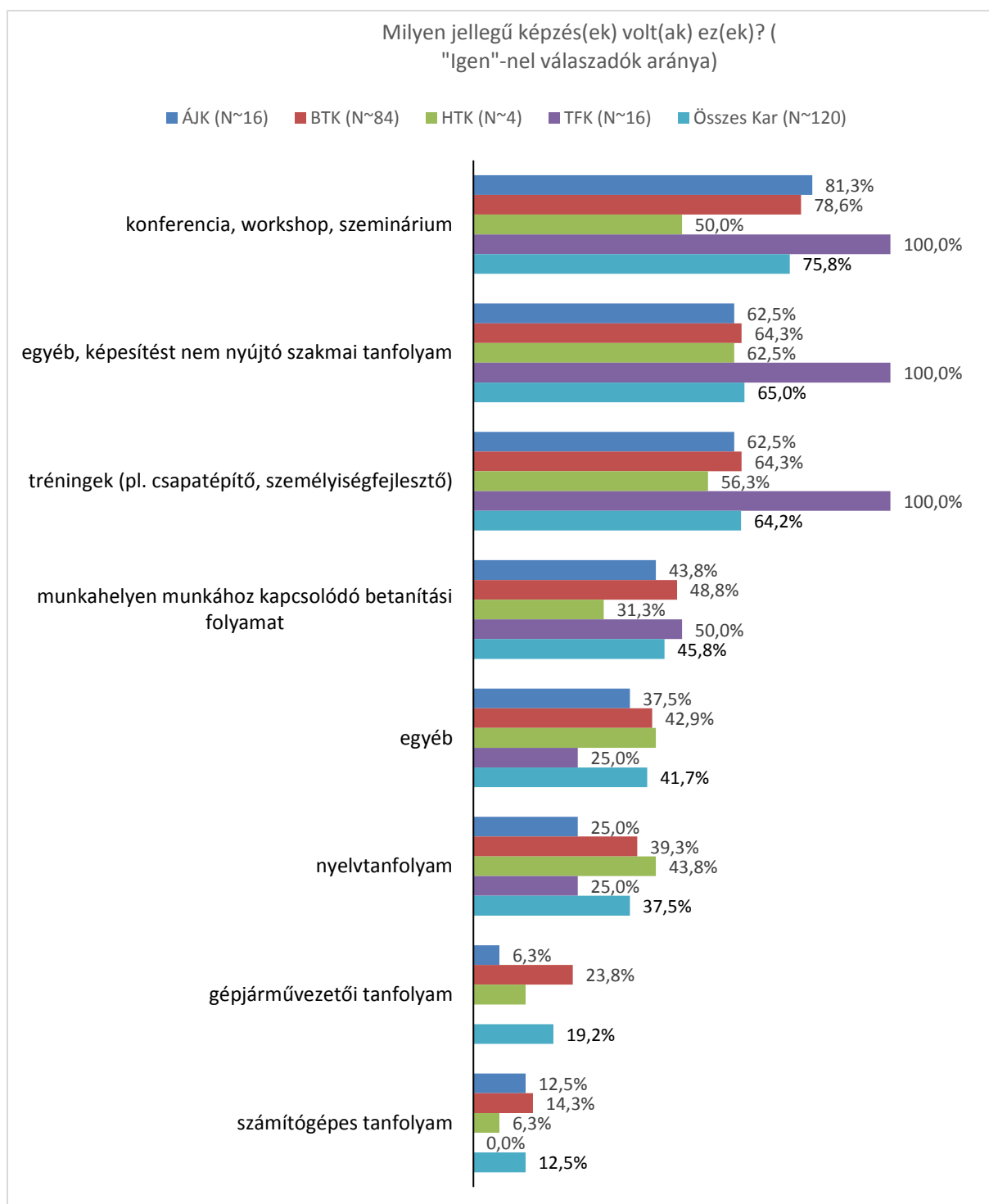
Képzések, tanfolyamok és a hozzáadott értékei

A felsőfokú továbbtanulás mellett a különböző képzések, a tanfolyamok is segítheti a végzettek számára az eredményes munkaerő-piaci alkalmazkodást. Ennek a lehetőségnek kihasználása a Károli Gáspár Református Egyetemen nem annyira elterjedt (18. ábra). Összesen a kitöltők 27%-a vett részt valamilyen képzésen, tanfolyamon, kurzuson, ami nem biztosít államilag elismert végzettséget. A legmagasabb arányban a Hittudományi Kar volt hallgatói vettek részt ilyen képzéseken (40%) – de fontos itt megemlíteni, hogy esetükben alacsony az esetszám. Az említett értéket 31,5%-os aránnyal a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, majd 20,5%-kal az Állam- és Jogtudományi Kar, végül 18,8%-kal a Tanítóképző Főiskolai Kar válaszadói követnek.

18. ábra. Részt vett-e Ön az abszolutórium megszerzése óta (amire a kérdőív vonatkozik) olyan tanfolyamon, képzésen, kurzuson, ami nem biztosít államilag elismert végzettséget?

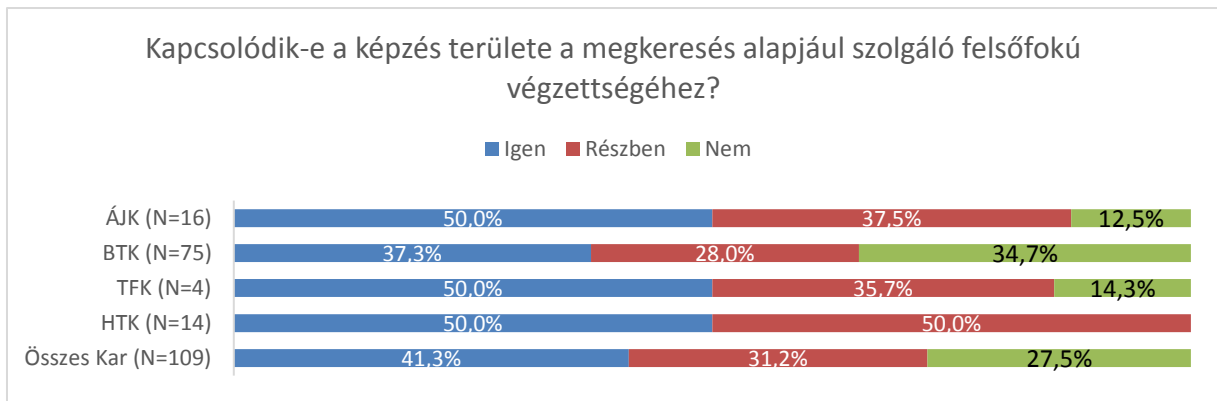
Ezen képzések típusa tekintetében elmondható, hogy a legnagyobb arányban konferenciákon, workshopokon, szemináriumokon vettek részt a hallgatók az abszolutórium megszerzése óta – az említett érték 75,8% (19. ábra). Ezt a képzési típust a Tanítóképző Főiskolai Kar valamennyi kitöltője megjelölte, de szintén magas arányban 81,3% az Állam- és Jogtudományi Karról és 78,6% a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karról mondták ezt. Legkevesebb a Hittudományi Karról mondták (50%). A Tanítóképző Főiskolai Kar esetében hasonlóan népszerű volt a képesítést nem nyújtó szakmai tanfolyamok, és a tréningek. A többi karról ezek 56% és 65% között mozognak. A nyelvvizsga az oklevél megszerzése szempontjából elengedhetetlen és a munkaerő-piaci elhelyezkedés tekintetében is kiemelt fontosságú lehet, így nem meglepő, hogy az abszolutórium megszerzése után a végzett hallgatók több mint egyharmada folytatott nyelvtanfolyamot. Ez az érték a Hittudományi Karon volt a legmagasabb, ahol a hallgatók közel fele (43%-a) vett részt, ezt követi a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar hallgatói 39,3%-al. Tanítóképző Főiskolai és az Állam- és Jogtudományi Kar hallgatóinak pedig a negyede folytatott valamilyen nyelvtanfolyamot. A Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar hallgatóinak körében pedig népszerű volt még a gépjárművezetői tanfolyam, amelyet a válaszadók 23,8%-a jelölt meg.

19. ábra. Milyen jellegű képzés(ek) volt(ak) ez(ek)?

Fontos azonban kiemelni, hogy a tanfolyamok, képzések területe a felsőfokú tanulmányokkal nem feltétlenül kapcsolódik össze: Míg a válaszadó hallgatók 41%-ánál a képzés és a végzettség összekapcsolódik, addig a fennmaradó 59%-nál részben, vagy egyáltalán nem (20. ábra).

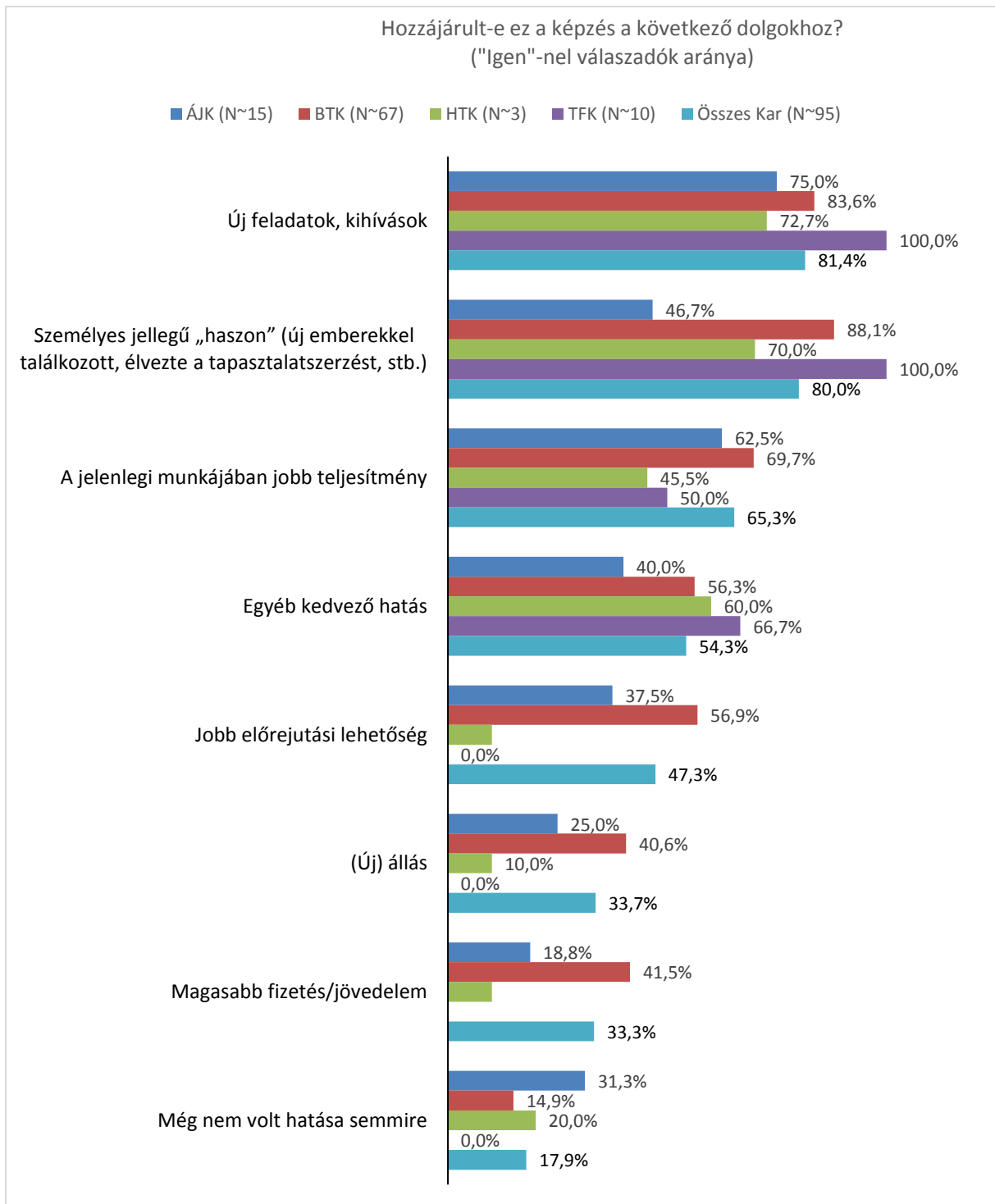
Az említett érték a Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar esetében a legalacsonyabb, ahol a volt hallgatók 37,3%-a vett részt olyan képzésen, ami a tanulmányokhoz köthető. Ez az érték a többi kar esetében 50%. Viszont itt is fontos hangsúlyozni, hogy ezen karokról kevés válaszadó volt.

20. ábra. Kapcsolódik-e a képzés területe a megkeresés alapjául szolgáló felsőfokú végzettségéhez?

A képzések révén a végzett hallgatók különböző előnyökhöz juthatnak, melyeket a munkaerőpiacon kamatoztathatnak; a DPR mérőrendszere ezt egy több változóból/mutatóból álló kérdéssel mérte fel. A hallgatóknak meg kell ítélniük, hogy az adott képzés mely tényezőkhöz tudott hozzájárulni. A Károli Gáspár Református Egyetem végzett hallgatói 81%-os aránnyal mondták, hogy új kihívásokkal, és feladatokkal tudtak találkozni a képzések során. De hasonlóan magas arányban (80%) mondták, hogy új élményeket, tapasztalatokat szereztek, és új emberekkel tudtak megismerkedni. A kitöltők 65% pedig jelenlegi munkában a képzések által jobb teljesítményt tud nyújtani. Többen említették még a jobb előrelépési lehetőséget (47%), az (új) állást (34%), és a magasabb fizetést 33% (21. ábra).

Kari bontásban a következő látszik: az Állam- és Jogtudományi Kar és a Hittudományi Kar hallgatói a képzések legnagyobb hasznaként az új feladatok, kihívások megismerését könyvelik el, míg a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar hallgatói nagyobb hozzájárulást éreznek a személyes haszonba, tehát az új élmények szerzésében, és az új emberekkel való találkozásban. A Tanítóképző Főiskolai Kar hallgatói mindkét tényezőt ugyanannyira tartják fontosnak (21. ábra).

21. ábra. Hozzájárult-e ez a képzés a következő dolgokhoz?

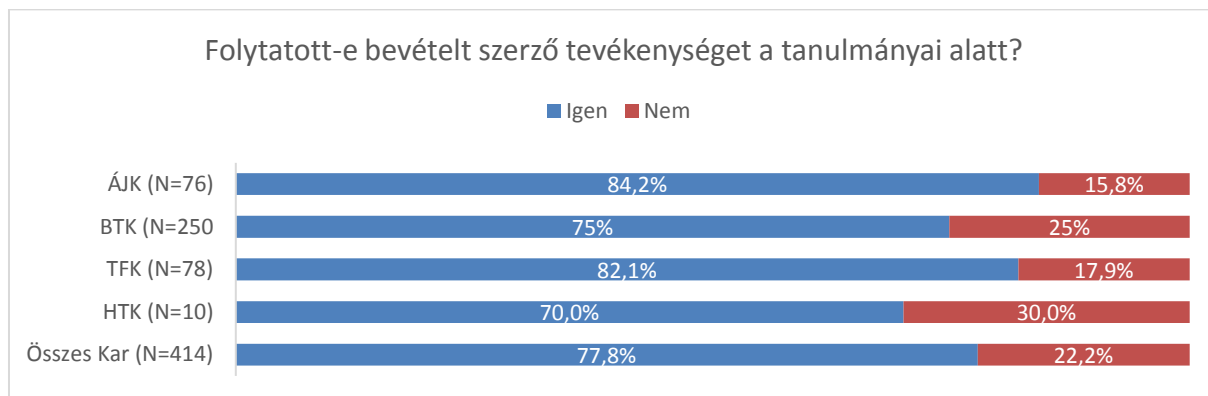
III. Munkaerő-piaci helyzetkép

A végzetek munkaerő-piaci helyzetének rendszeres felmérése a Diplomás Pályakövetési Rendszer működtetésének legfontosabb eleme. A kérdőív egyrészt tartalmaz egy, az abszolutóriumot követő munkavállalás folyamatára vonatkozó kérdésblokkot, melyet egy munkaerő-piaci életútra vonatkozó kérdéssor, majd egy jelenlegi munkaerő-piaci pozícióra

vonatkozó blokk követ. A fejezet célja ezen kérdések mentén a volt hallgatók munkaerő-piaci jellemzőinek bemutatása, majd a legfontosabb összefüggések feltárása.

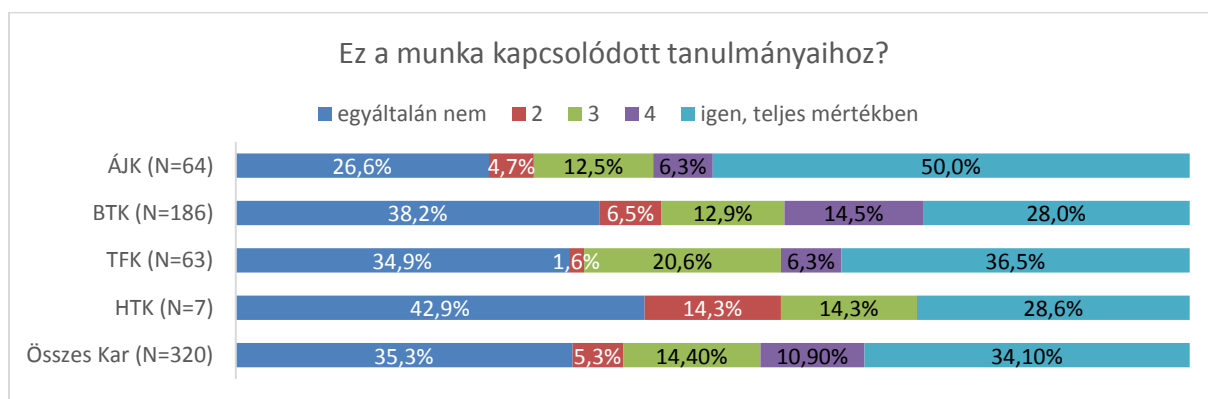
Tanulmányai alatt folytatott bevételt szerző tevékenység

A korábbi munkatapasztalat fontos belépő lehet a munkaerőpiacra. A válaszadók 77,8%-a jelölte meg, hogy tanulmányai alatt végzett bevételt nyújtó tevékenységet (22. ábra). Az említett arány a Tanítóképző Főiskolai Kar és az Állam- és Jogtudományi Kar esetében a legmagasabb (82,1, illetve 84,2%), a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar kitöltői között 75%, a legalacsonyabb pedig a Hittudományi Karnál volt (70%).

22. ábra. Folytatott-e bevételt szerző tevékenységet a tanulmányai alatt?

A tanulmányok alatt folytatott munka szempontjából nélkülözhetetlen faktor az, hogy az mennyiben kapcsolódott a volt hallgató tanulmányaihoz. Hiszen amennyiben valamennyire kapcsolódik is, az szakmai tapasztalatnak, vagy akár gyakorlatnak is betudható, mely előre lendítheti a hallgató későbbi munkaerő-piaci elhelyezkedését. A válaszadó volt hallgatók 45%-ának a diákévei alatt folytatott munkája a nagy mértékben kapcsolódott a tanulmányaihoz is (23. ábra). Ez az arány az Állam-és Jogtudományi Kar hallgatói között a legmagasabb (56,3%), ezt követi a Tanítóképző Főiskolai Kar és a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar 42%-kal. A Hittudományi Kar esetében az egyetem alatt végzett munka csak nagyon kis arányban, 28,6%-ban kapcsolódott a tanulmányokhoz.

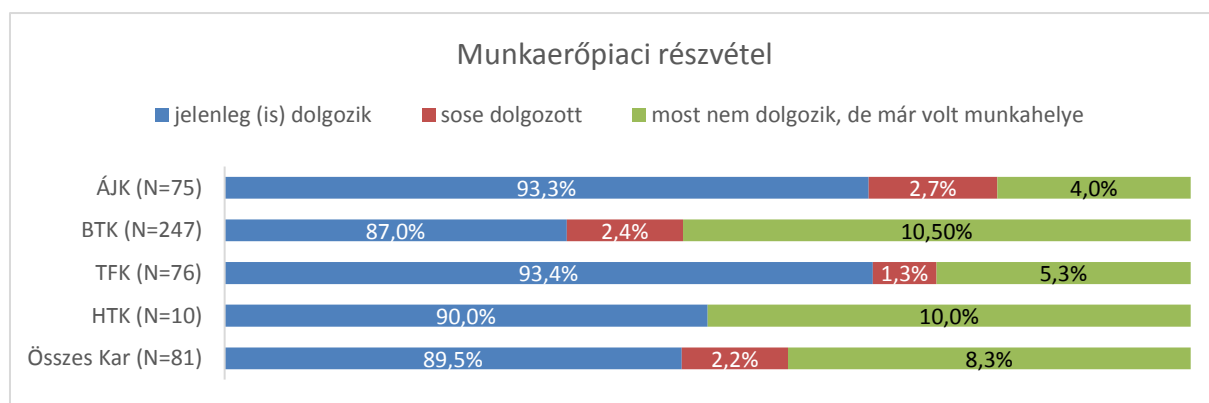

23. ábra. Ez a munka kapcsolódott tanulmányaihoz?

Munkaerő-piaci életút és az aktuális munkaerő-piaci helyzet

A Diplomás Pályakövetés Rendszerének a volt hallgatók munkaerő-piaci életútjának a további követése is a céljai közé tartozik. A munkaerő-piaci életút kérdései alapvetően a végzettség megszerzése óta való esetleges munkanélküliségre, illetve a külföldi munkavállalásra vonatkoztak. A jelenlegi munkaerő-piaci helyzetre vonatkozó kérdések többek között kitérnek a munkaerő-piaci státusz mellett a munkaviszonyra, a tanulmányok folyamán megszerzett készségek alkalmazására, valamint a munkahelyként szolgáló vállalat tulajdonviszonyaira egyaránt. A kérdőív mindezek mellett az aktuális nettó jövedelmekre is rákérdez.

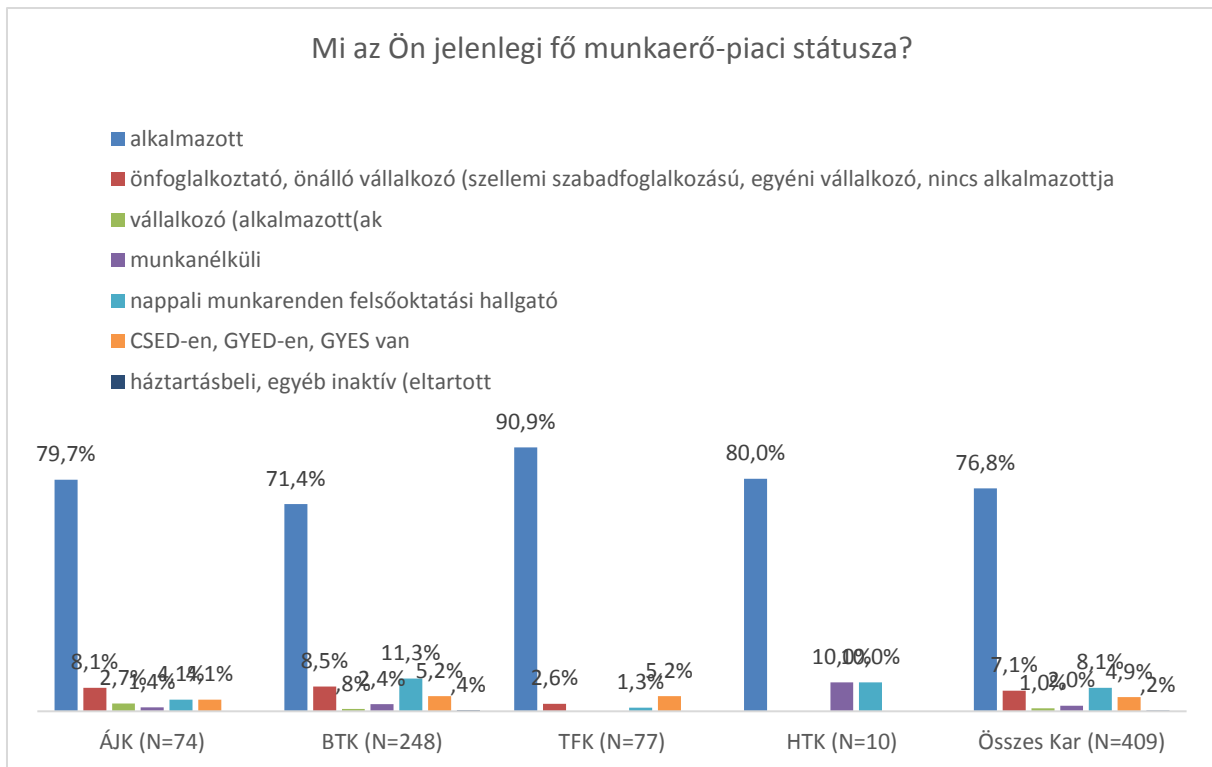
A munkaerőpiaci részvétel tekintetében a válaszadók döntő többsége (89,5%) jelenleg is dolgozik. Ebből a szempontból megvizsgálva a Tanítóképző Főiskolai Kar és az Állam- és Jogtudományi Kar egykori hallgatói közül dolgoznak a legtöbben (93%). A Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, valamint a Hittudományi Kar válaszadóinak 10%-a nem dolgozik. Fontos megnézni azt is, hogy egyetemi szinten 2,2%-os azoknak az aránya, akik még sose dolgoztak, a legtöbben az Állami- és Jogtudományi Karon vannak (2,7%), de közel annyian vannak a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon is (2,4%) (24. ábra).

24. ábra. Munkaerőpiaci részvétel

Munkanélküliség az életpálya folyamán

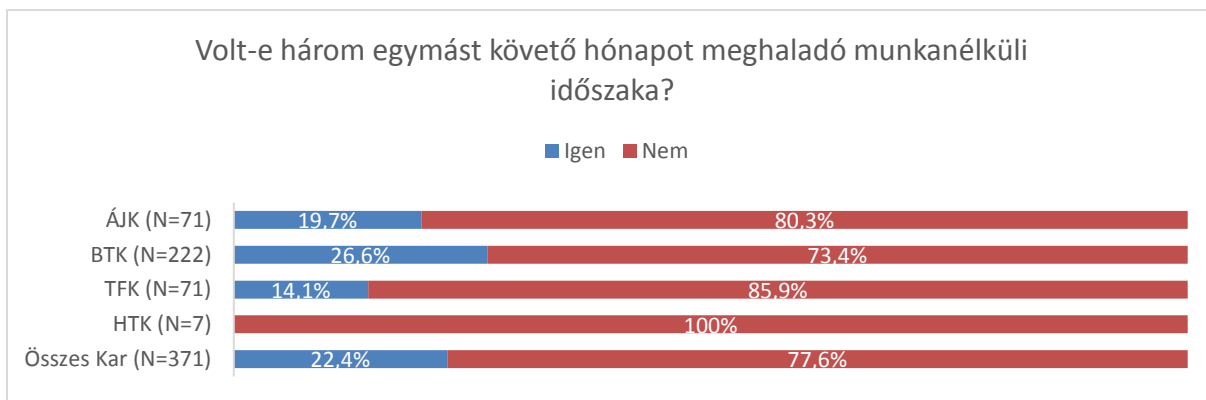
A kérdőívet kitöltő hallgatók aktuális munkaerő-piaci státuszuk alapján (25. ábra) mindössze 2%-a munkanélküli. Míg a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar végzettjeinek volt hallgatóinak 2,4%-a és az Állam- és Jogtudományi Karon pedig 1,4% volt a kérdőív kitöltésekor munkanélküli, addig Hittudományi Kar és a Tanítóképző Főiskolai Kar válaszadói között senki nem jelölte meg a munkanélküliséget mint munkaerő-piaci státuszt.

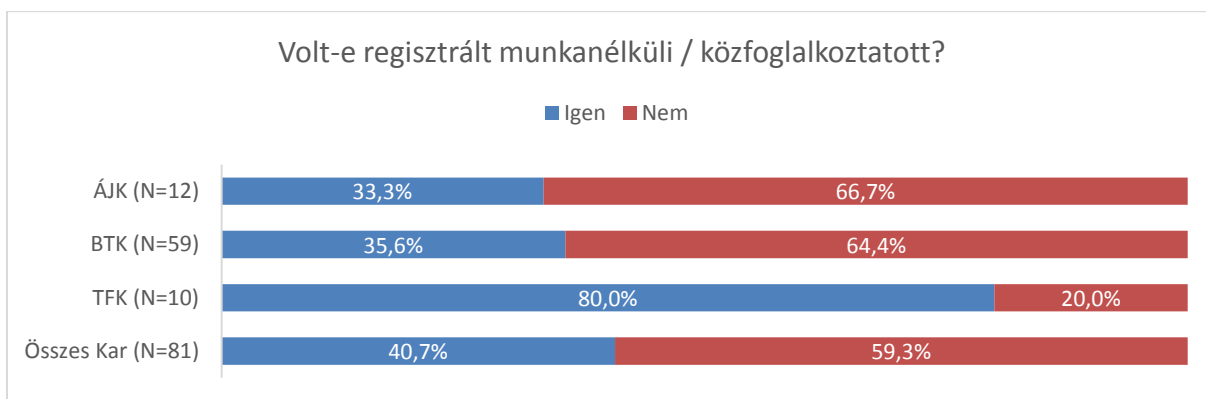
25. ábra. Mi az Ön jelenlegi fő munkaerő-piaci státusza?

A munkanélküliség jelenlegi alacsony aránya a végzett hallgatók körében azonban nem jelenti azt, hogy eddigi munkaerő-piaci életpályájuk folyamán a volt hallgatók egy része ne találkozott volna a munkanélküliséggel, mint élethelyzettel (27. ábra). A Károli Gáspár Református Egyetemen végzett válaszadó hallgatók 40%-a volt már bevállása szerint munkanélküli/közfoglalkoztatott. A legmagasabb arányban a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar válaszadói (35%), a legalacsonyabb arányban pedig a Hittudományi Kar (8%) és az Állam- és Jogtudományi Kar végzettjei (12%) számoltak be korábbi munkanélküli státuszukról.

A munkanélküliként töltött időszakokat tekintve elmondható, hogy a válaszadók közel negyede (22,4%) volt három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka. Ez leginkább a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar válaszadóit érintette (26,6%), az Állam- és Jogtudományi Kar esetében ez az érték 19,7%, a Tanítóképző Főiskolai Karnál pedig 14,1%. A Hittudományi Kar válaszadóinak egyetlen tagját sem érintette ez a probléma. (26. ábra). Továbbá az is megállapítható, hogy regisztrált munkanélküliek főképp a Tanítóképző Főiskolai Karon végzetek körében volt jellemző (80%), legkevésbé az Állam- és Jogtudományi Karon tanultakat érintette, az innen kikerülő válaszadók közül 33%-át érintette csak (27. ábra).

26. ábra. Volt-e három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka?

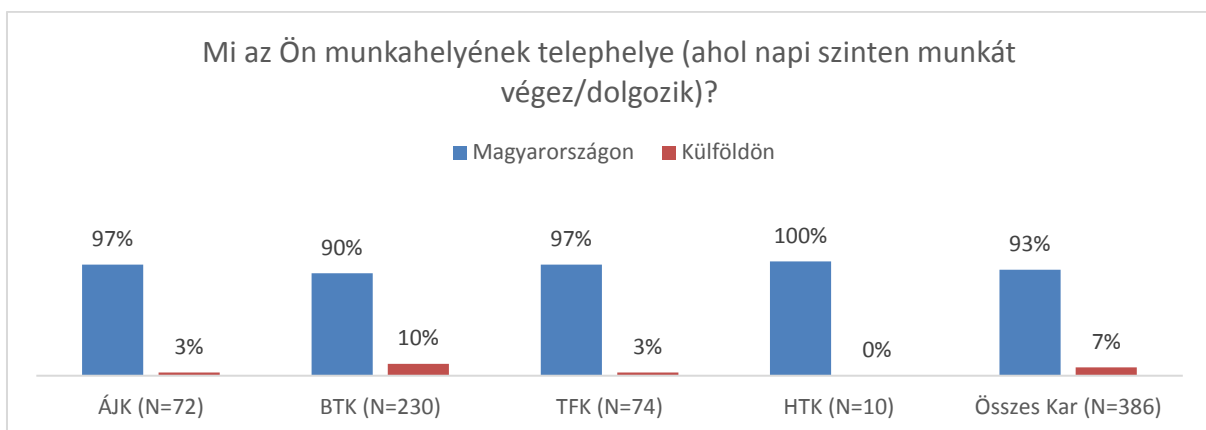

27. ábra. Volt-e regisztrált munkanélküli / közfoglalkoztatott?

Külföldi munkavállalás

A Diplomás Pályakövetés felmérése kiter a külföldi munkavállalás rendre növekvő relevanciájú kérdéskörére is. A kérdőív válaszadóinak 7%-a jelenleg is külföldön végez munkát. A külföldi munkavállalás leginkább a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar volt hallgatóit érinti (10%), a többi kar végzettjei között kevésbé releváns, az Állam- és Jogtudományi Kar, valamint a Tanítóképző Főiskolai Kar esetében a külföldön dolgozók aránya csak 3% (28. ábra).

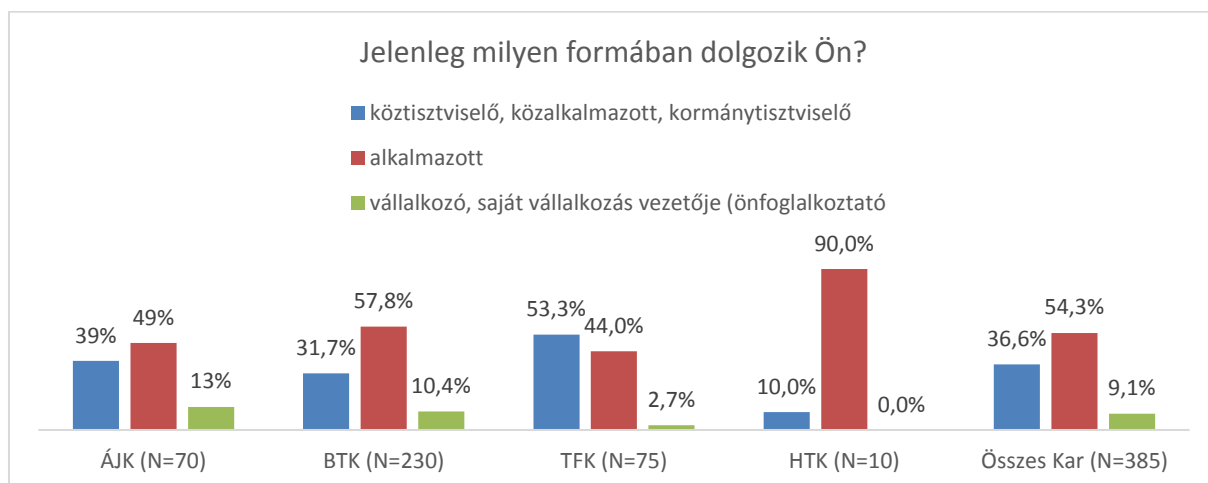
Legtöbben Nagy-Britanniában, Németországban vállaltak munkát.

28. ábra. Mi az Ön munkahelyének telephelye (ahol napi szinten munkát végez/dolgozik)?

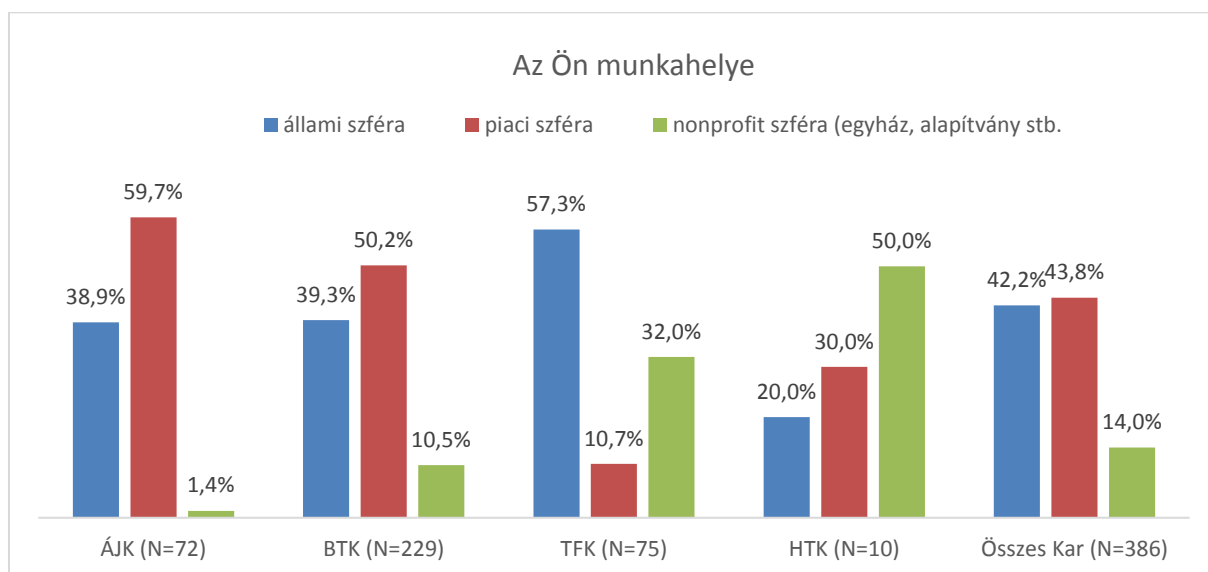
A jelenlegi munkaerő-piaci helyzet

Ahogy korábban közölve lett a Károli Gáspár Református Egyetem egykori hallgatóinak 89,5%-a jelenleg is dolgozik (24. ábra). Viszont fontos kérdés, hogy milyen formában dolgozik, és hogy a hallgató munkahelye milyen szférában helyezkedett el. A hallgatók több mint a fele alkalmazottként dolgozik a munkahelyén, ez leginkább a Hittudományi Kar (90%) és a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar végzettjeit jellemzi (57,8%), míg az Állam- és Jogtudományi Karnál 48,6%, addig Tanítóképző Főiskolai Kar volt hallgatói közül csak 44%-a alkalmazott. Utóbbiak között a köztisztviselő, közalkalmazott aránya magasabb, 53%-os (29. ábra).

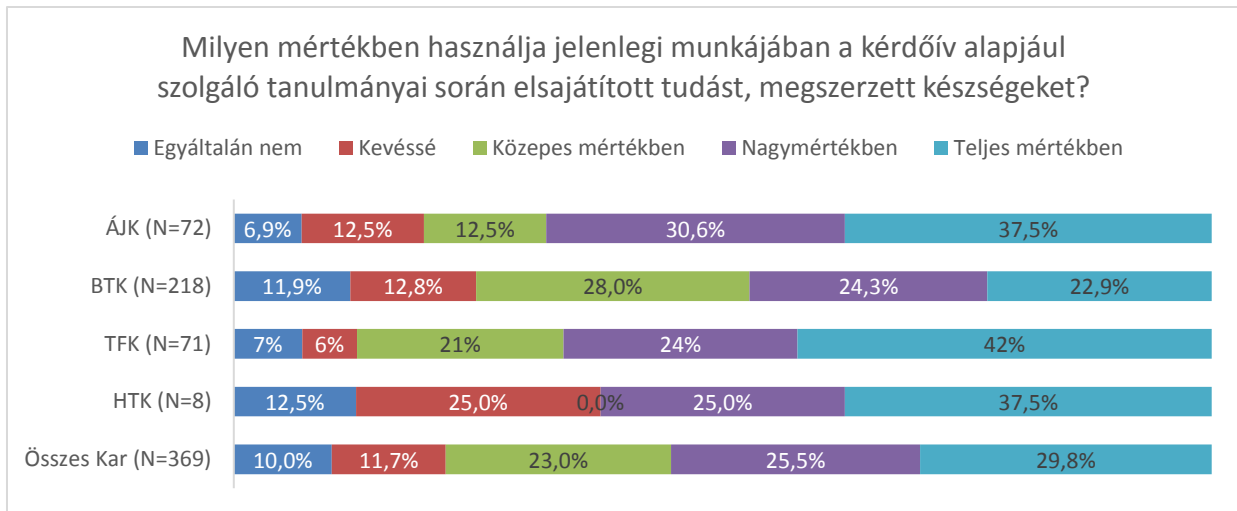
29. ábra. Jelenleg milyen formában dolgozik Ön?

A végzett hallgatók jelenleg vagy az állami, vagy pedig a piaci szférában helyezkedtek el. Az előbbi esetében a hallgatói arány 42%, míg az utóbbi esetében 43% (30. ábra). A nonprofit szférában a kitöltők csupán 14%-a helyezkedett el, viszont ez 50%-ban jellemzi a Hittudományi Kar végzettjeit. Míg az Állam- és Jogtudományi és a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar esetében a piaci szféra jellemző (59 és 50%), addig a Tanítóképző Főiskolai Karon az állami (57,3%).

30. ábra. A munkahely tulajdonviszonyai kari bontásban

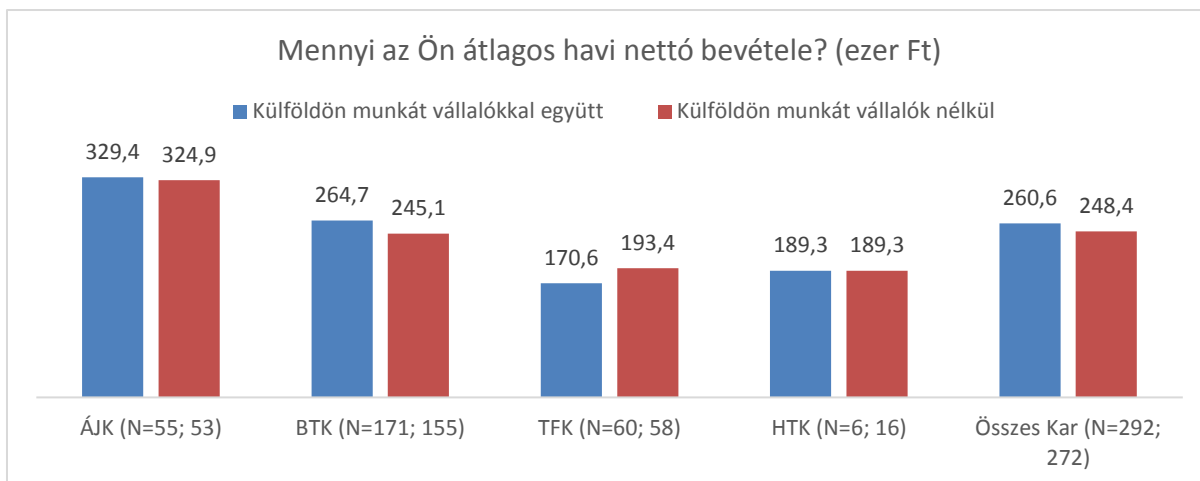
Arra a kérdésre, hogy a jelenlegi munkájában a kérdőív alapjául szolgáló tanulmányai során elsajátított tudást és megszerzett készségeket, milyen mértékben használja (31. ábra), a válaszadók 29,8%-a felelte azt, hogy teljes mértékben, s további 25,5%-a válaszolta, hogy nagy mértékben. Ezzel szemben a kérdőívet kitöltők 21,7%-a nem, vagy csak kevéssé használja az érintett tanulmányai folyamán megszerzett tudást és készségeket munkájában. A megszerzett tudás és készségek teljes mértékben való alkalmazása leginkább a Tanítóképző Főiskolai Kar (42%) és a Hittudományi Kar (37,5%), legkevésbé pedig a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar volt hallgatóit (22,9%) jellemzi.

31. ábra. Milyen mértékben használja jelenlegi munkájában a kérdőív alapjául szolgáló tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket?

Jövedelmi viszonyok a képzések összefüggéseiben

A diplomás pályakövetési kutatások leginkább figyelemmel kísért pontja a végzett hallgatók jövedelmi viszonyainak vizsgálata. A nettó fizetések vizsgálatánál fontos, hogy figyelembe vegyünk azt a – jelen tanulmány korábbi szakaszában is bemutatott – jelenséget, hogy a válaszadó volt hallgatók növekvő hányada külföldön szerzi jövedelmét. Ennek okán valamennyi kimutatásnál külön vizsgáltuk a teljes végzeti kör fizetésének átlagát, valamint a csak Magyarországon munkát vállalók kereseteinek átlagát. Fontos megemlíteni, hogy a Hittudományi Kar esetében e kettő között nem volt eltérés, ugyanis nem volt a válaszadók között olyan, aki külföldön dolgozna jelenleg (32. ábra).

32. ábra. Mennyi az Ön átlagos havi nettó bevétele? (ezer Ft) – kari bontásban (Kék oszlop: külföldön munkát vállalókkal együtt. Piros oszlop: külföldön munkát vállalók nélkül.)

Szakok szerint vizsgálva a főállásból származó nettó jövedelmeket (33. ábra), fontos előzetesen felhívni a figyelmet arra, hogy egyes szakokon a válaszadó végzett hallgatók száma alacsony, az esetek többségében a 10 főt sem éri el. Az alacsony szakonkénti létszám okán márpedig jelentős lehet a kiugró értékek torzító hatása.

Mennyi az Ön átlagos havi nettó bevétele?				
Szak	Külföldön munkát vállalókkal együtt / N		Külföldön munkát vállalók nélkül / N	
emberi erőforrások alapképzési szak	268,82	11	268,82	11
nemzetközi tanulmányok alapképzési szak	285,00	2	285,00	2
jogász osztatlan képzés	354,05	40	349,00	38
jogász egyetemi képzés	215,00	2	215,00	2
ÁJK szakok összesen	329,44	55	324,89	53
anglisztika alapképzési szak	301,38	21	272,88	17
germanisztika alapképzési szak	290,63	8	212,50	6
keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak	368,13	8	368,13	8
kommunikáció- és médiatudomány alapképzési szak	232,44	9	232,44	9
magyar alapképzési szak	253,80	5	253,80	5
pszichológia alapképzési szak	266,59	34	248,00	32
szabad bölcsészet alapképzési szak	210,00	1	210,00	1
szociológia alapképzési szak	175,20	5	175,20	5

történelem alapképzési szak	164,75	4	164,75	4
történelem mesterképzési szak	212,00	2	212,00	2
német nyelv, irodalom és kultúra mesterképzési szak	240,00	3	240,00	3
néderlandisztika mesterképzési szak	350,00	1	350,00	1
pszichológia mesterképzési szak	296,88	25	246,57	21
vallástudomány mesterképzési szak	190,00	3	190,00	3
színháztudomány mesterképzési szak	224,00	5	224,00	5
tanári mesterképzési szak [567]	222,20	10	222,20	10
tanári mesterképzési szak [18619]	184,38	13	184,38	13
japanológia mesterképzési szak	302,50	4	305,00	2
osztatlan tanári képzés	239,14	7	245,67	6
angol nyelv és irodalom tanári egyetemi képzés	510,00	2	510,00	2
BTK szakok összesen	264,11	170	245,07	155
óvodapedagógus alapképzési szak	176,52	23	176,27	22
szociális munka alapképzési szak	233,18	11	233,18	11
tanító alapképzési szak	194,40	15	196,14	14
diakóniaalapképzési szak	215,00	1	215,00	1
református hittanoktató alapképzési szak	181,20	10	181,20	10
TFK szakok összesen	192,80	60	193,38	58
protestáns teológia osztatlan képzés	320,00	1	320,00	1
református teológia osztatlan képzés	148,67	3	148,67	3
református vallástanár egyetemi képzés	185,00	2	185,00	2
HTK szakok összesen	189,33	6	189,33	6
Összes szak	260,21	291	248,37	272

33. ábra. Mennyi az Ön átlagos havi nettó bevétele? (ezer Ft) – szakos bontásban

A munkaerő-piaci helyzet fontosabb befolyásoló tényezői

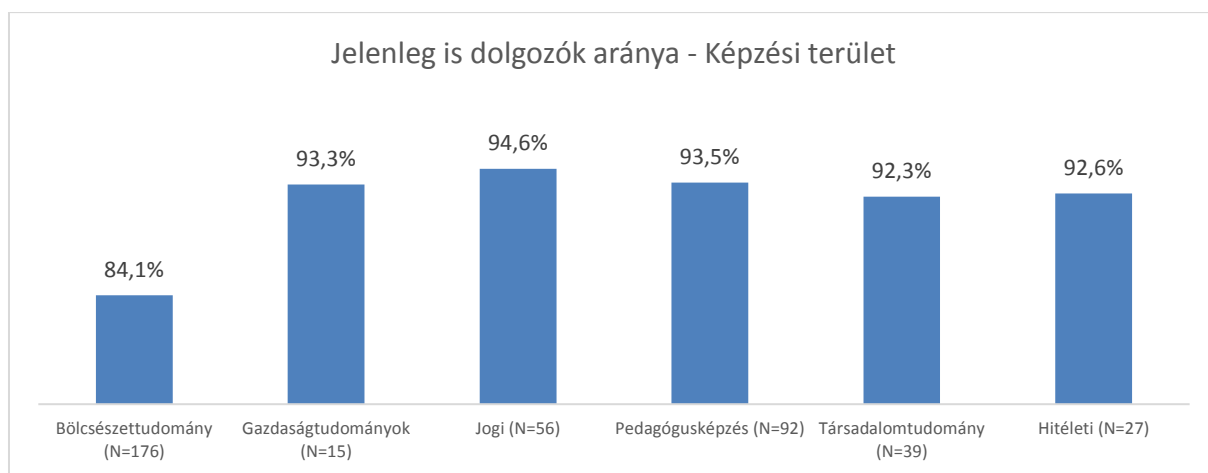
A végzetek munkaerő-piaci helyzetéről szóló leíró statisztikai elemzések mellett fontos megvizsgálunk bizonyos összefüggéseket, amelyek mentén a kérdésblokkon belüli válaszok differenciálódhatnak. Az adatbázis méretéből és változóinak számából adódóan számos összefüggés vizsgálható, jelen tanulmány keretei között azonban csak néhány szignifikáns és

releváns kapcsolatot tudunk feltárni. A fókuszálás érdekében a legfontosabb összefüggéseket négy kérdésre adott válasz vonatkozásában mutatjuk be:

1. Kiknek sikerült elhelyezkedniük és kik dolgoznak jelenleg is?
2. Kik tudják inkább alkalmazni munkahelyükön a tanulmányaikat?
3. Kiket érintett eddigi pályájuk folyamán a munkanélküliség?
4. Kik számíthatnak magasabb fizetésekre?

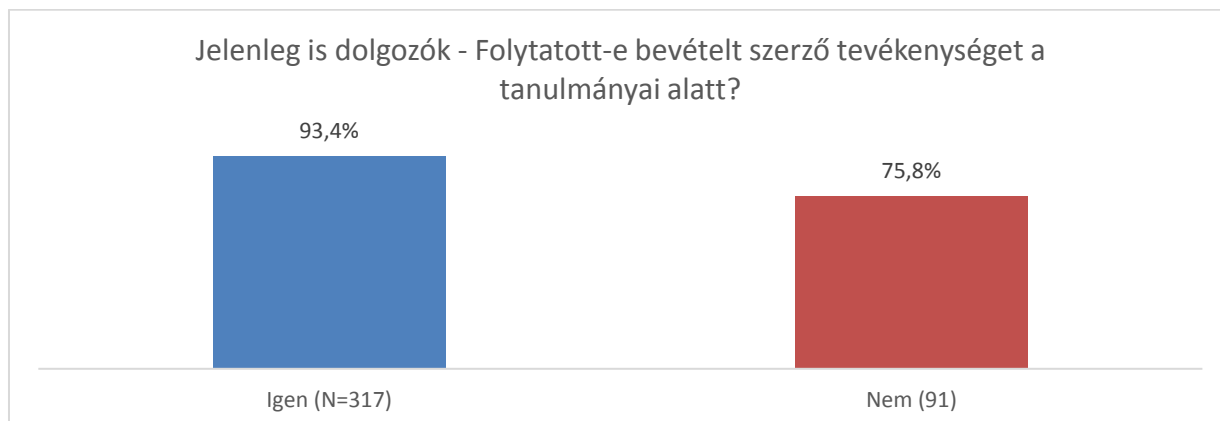
Kiknek sikerült elhelyezkedniük és kik dolgoznak jelenleg is?

Az elhelyezkedést egy mutatóval tudjuk mérni, a munkaerőpiaci részvétellel. A jelenleg dolgozók aránya csak némileg mutat eltérést képzési területenként; a bölcsészettudomány képzési területen végzett hallgatók 84%-a dolgozik, míg a többi képzési terület esetében ez a mutató 90% felett van (34. ábra). Fontos azért itt megemlíteni, hogy a bölcsészettudomány képzési terület végzettjei 13%-ának már volt munkahelye. Ebből a megközelítésből viszont más kép rajzolódik ki, ugyanis a gazdaságtudományok, illetve a társadalomtudomány képzési területen végzők 6,7%-a és 5,1%-a még sose dolgozott.

34. ábra. Munkaerőpiaci részvétel - Képzési terület szerinti bontásban

A képzési terület mellett az elhelyezkedést befolyásolja, ha az érintett volt hallgató tanulmányai folyamán folytatott bevételt szerző tevékenységet (35. ábra). Azon válaszadók, akik diákéveik alatt dolgoztak, közel 18%-al magasabb arányban dolgoznak jelenleg is. A végzettség megszerzését megelőzően szerzett munkatapasztalat tehát befolyásolja a jelenlegi munkaerőpiaci státuszt.

35. ábra. Jelenleg is dolgozók - Folytatott-e bevételt szerző tevékenységet a tanulmányai alatt?

Sajnos ebben az évben arra vonatkozó adatunk/információnk nincs, hogy mennyiben segítette elő a szakmai alapú, azaz a tanulmányokhoz kapcsolódó munkatapasztalat az abszolutórium/oklevél megszerzése utáni elhelyezkedés gyorsaságát.

De az előző évek eredményeit ismerve feltételezhető ennek a pozitív befolyásoló ereje, ugyanis a 2018-as adatok eredményei a következőkre világítanak rá:

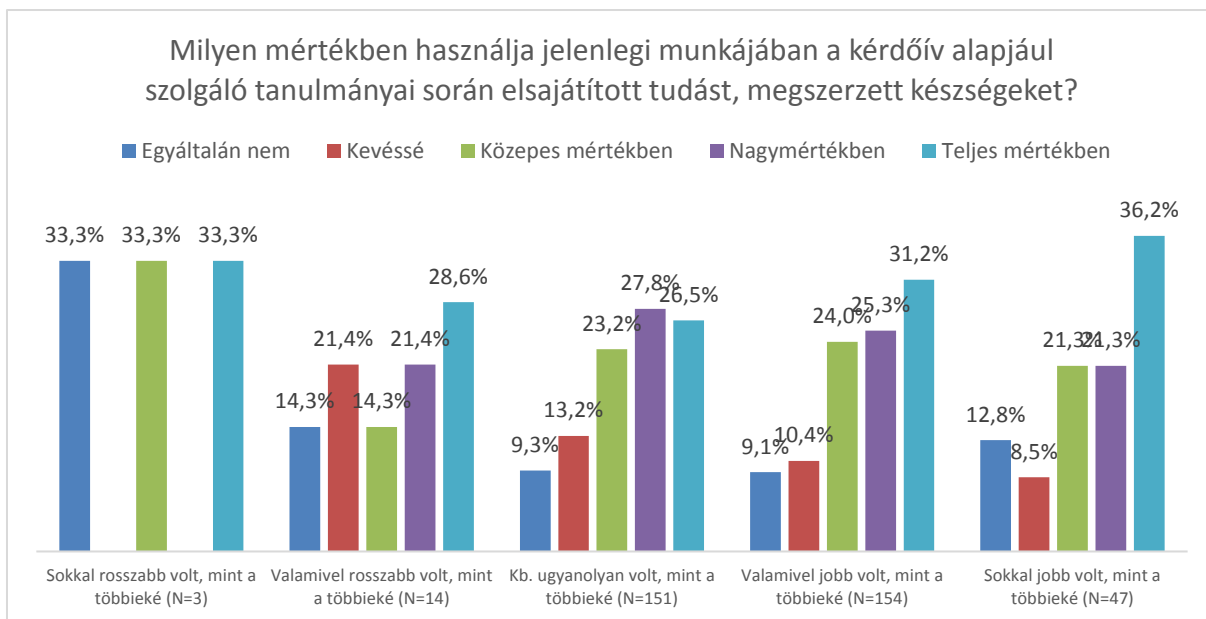
2018-as adatok eredménye:

A végzettség megszerzését megelőzően szerzett munkatapasztalat azonban elsősorban abban az esetben segítette elő az abszolutórium időpontjára a munkahely megszerzését, ha a megszerzett munkatapasztalat szakmai alapú volt, azaz a tanulmányokhoz kapcsolódott. Azon válaszadók, akik a végzettségük megszerzése előtt már végeztek szakmai munkát, 57%-os arányban már rendelkeztek főállású munkaviszonnyal az abszolutórium időpontjában, míg azok, akik nem rendelkeztek szakmai munkatapasztalattal, mindössze 26%-os arányban voltak a végzéskor állásban. A nem szakmai munkatapasztalat azonban kevésbé számított: azok a volt hallgatók, akik végeztek nem szakmai munkát a végzés előtt, mindössze 1%-pontos nagyobb arányban rendelkeztek főállással (42%) azoknál, akiknek nem volt ilyen jellegű tapasztalatuk (43%).

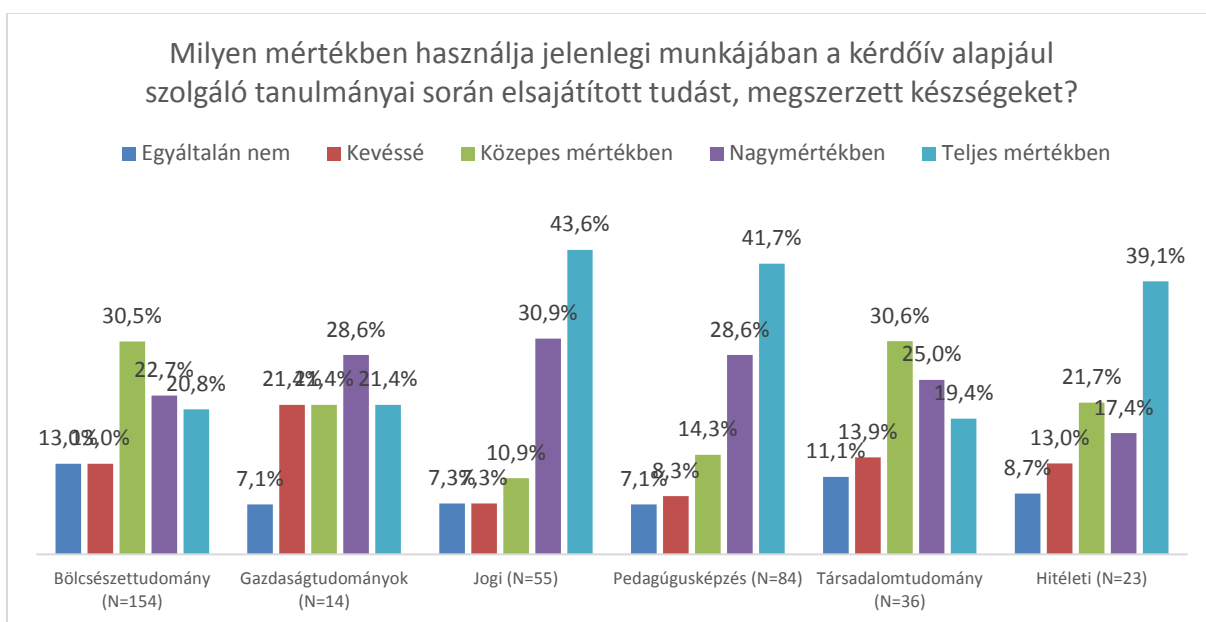
A képzési terület, valamint a szakmai tapasztalat és annak jellege mellett az elhelyezkedési idő hossza és a tanulmányi eredmények, valamint a nyelvismeret között – ellentétben előzetes várakozásainkkal – nem sikerült szignifikáns összefüggést feltárni.

Kik tudják inkább alkalmazni munkahelyükön a tanulmányaikat?

A felsőoktatási tanulmányokkal elsajátított ismeretek és készségek munkaerő-piaci hasznosulása kiemelt jelentőséggel bír a diplomás pályakutatásokban. A megszerzett tudás hasznosítása azonban vizsgálatunk eredményei alapján nem elsősorban az egykori tanulmányi eredményeken múlik. Az önbevallásuk alapján a képzést az átlagnál sokkal jobb eredménnyel elvégző egykori hallgatók mindössze 3%-pontos nagyobb arányban válaszolták, hogy tudásukat nagy vagy teljes mértékben tudják hasznosítani munkájuk folyamán (57,5%), mint azok a végzettek, akik tanulmányi teljesítményüket egyetemi éveik alatt átlagosnak ítélték meg (54,3%) (36. ábra). A képzési területeket vizsgálva azonban ennél lényegesen nagyobb különbségekre bukkanhatunk (37. ábra). Az egyetemi évek alatt megszerzett ismereteket a munkájukban nagy vagy teljes mértékben alkalmazók aránya a jogi képzési területen végzettek körében a legmagasabb (összesen 74,5%), melyet a pedagógusképzés képzési területen és hitéleti képzéseken abszolvtáltak követi (70,3-56,5%), akiket a gazdaságtudományok (50%) és a társadalomtudomány képzési területeken végzett egykori hallgatók (44,4%) követnek.

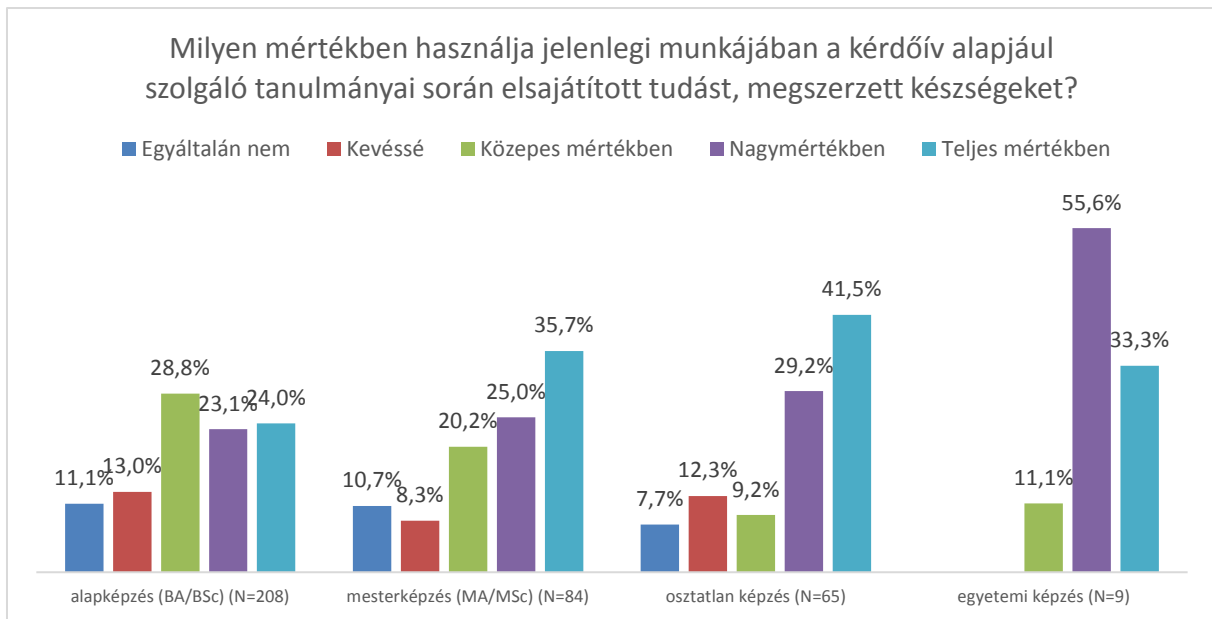

36. ábra. Milyen mértékben használja jelenlegi munkájában a kérdőív alapjából szolgáló tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket? – Tanulmányi eredmény (önbevallás) szerinti bontásban

37. ábra. Milyen mértékben használja jelenlegi munkájában a kérdőív alapjából szolgáló tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket? - Képzési terület szerinti bontásban

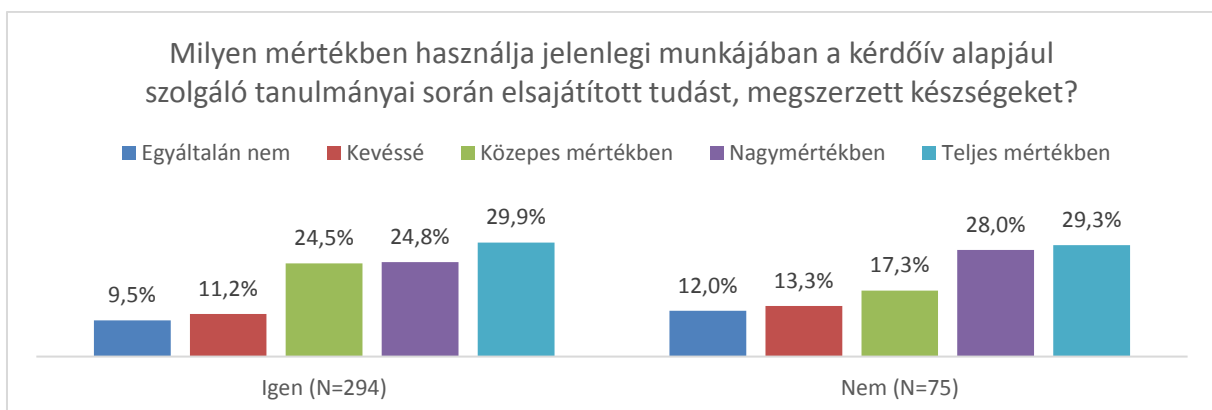
A felsőoktatási tanulmányok hasznosulása a képzési terület mellett azon is múlik, hogy a válaszadó milyen képzési szinten folytatta tanulmányait a Károli Gáspár Református Egyetemen (38. ábra). Míg az egyetemi képzésen végzett egykori hallgatók 88,9%-a válaszolta azt, hogy a munkahelyén nagy vagy teljes mértékben tudja az egyetemi tanulmányait hasznosítani, az osztatlan képzésen részt vett végzősök 70,7%-a, a mesterképzésen résztvevők 50,7%-a, az alapképzések valamelyikén abszolvált válaszadók pedig mindössze 47,1%-a alkalmazza tanulmányait az említett szinten. Természetesen ez összhangban áll azzal, hogy az alapképzési szakok általánosabb ismereteket adnak, mint az egységes osztatlan vagy a mesterképzési szakok.

38. ábra. Milyen mértékben használja jelenlegi munkájában a kérdőív alapjául szolgáló tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket? - Képzési szint szerinti bontásban

A tanulmányok ideje alatt végzett munka a tanulmányok jelenlegi munkahelyi hasznosítási lehetőségeire látszólag kontraproduktív hatást gyakorol (39. ábra). Ugyan a válaszadók közül azok, akik még a végzés előtt a tanulmányaik során munkát végeztek kisebb arányban (55%) hasznosítják nagy vagy teljes mértékben és jelenlegi munkájukban a megszerzett tudásukat, mint azok, akik nem végeztek diákéveik alatt bevételt jelentő tevékenységet (57%). Azonban a közepes mértékben hasznosítók közül már fellelhető egy valamennyivel jelentősebb különbség. Azok, akik végeztek valamilyen munkát 24,5% közepes mértékben hasznosítja a tanulmányaik alatt megszerzett tudást, ezzel szemben azoknál, akik nem dolgoztak ez az arány mindössze 17,3%. Ez a tendencia látható a hasznosítás alacsonyabb szintjein is.

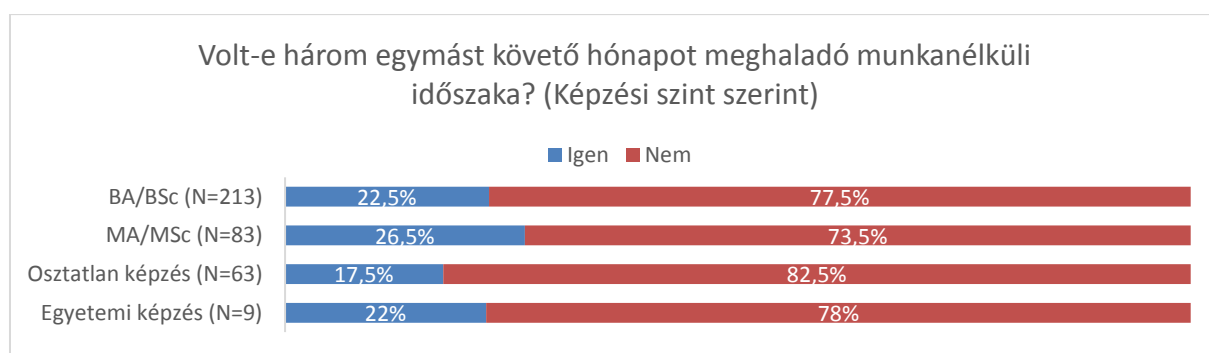
Ebben az esetben továbbá számottevő különbségnek mondható, hogy akik a tanulmányaikhoz kapcsolódó munkát folytattak magasabb arányban hasznosítják a tanulmányaik során szerzett tudásukat. Tehát a szakmai tapasztalat nagy hatást gyakorol a későbbi munkavégzésre. Azok esetében, akiknek a munkavégzésük teljes mértékben kapcsolódott a tanulmányaikhoz 76,3%-a nagymértékben, illetve teljes mértékben hasznosítja a diákéveik alatt megszerzett tudást a munkájában, ezzel szemben, akik nem szakmai munkát végeztek, tehát nem kapcsolódott a munkája a tanulmányaikhoz, azoknál ez az érték mindössze 38,2%.

39. ábra. Milyen mértékben használja jelenlegi munkájában a kérdőív alapjául szolgáló tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket? - Folytatott-e bevételt szerző tevékenységet a tanulmányai alatt? szerinti bontásban

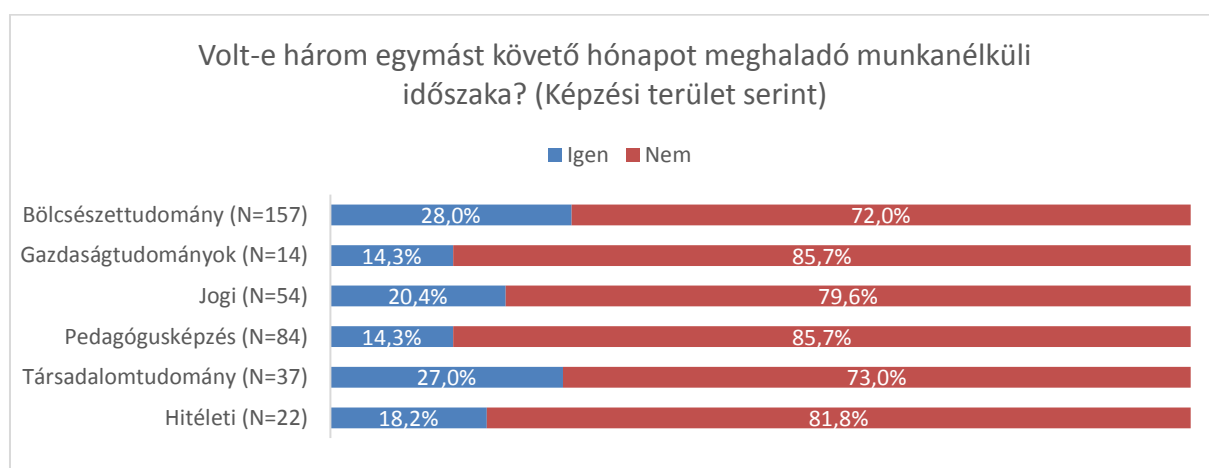
Kiket érintett eddigi pályájuk folyamán a munkanélküliség?

A képzések munkaerő-piaci hasznosulásának értékelésében fontos tényező, mely válaszadókat érintette – vagy érinti jelenleg is – nagyobb mértékben a munkanélküliség, s kik azok, akik a végzés utáni életútjukat tekintve „immunisabbak” azzal szemben. A képzési szint szerinti bontásban vizsgálva (40. ábra) a mesterképzési szakokon végzettek 26,5%-ának volt három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka, míg az alapképzéseken és egyetemi képzéseken végzetteknek csak 22,5, illetve 22%-a, addig az osztatlan képzéseken tanult volt hallgatók mindössze 17,5%-a volt ebben érintett.

40. ábra. Volt-e három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka? – Képzési szint szerinti bontásban

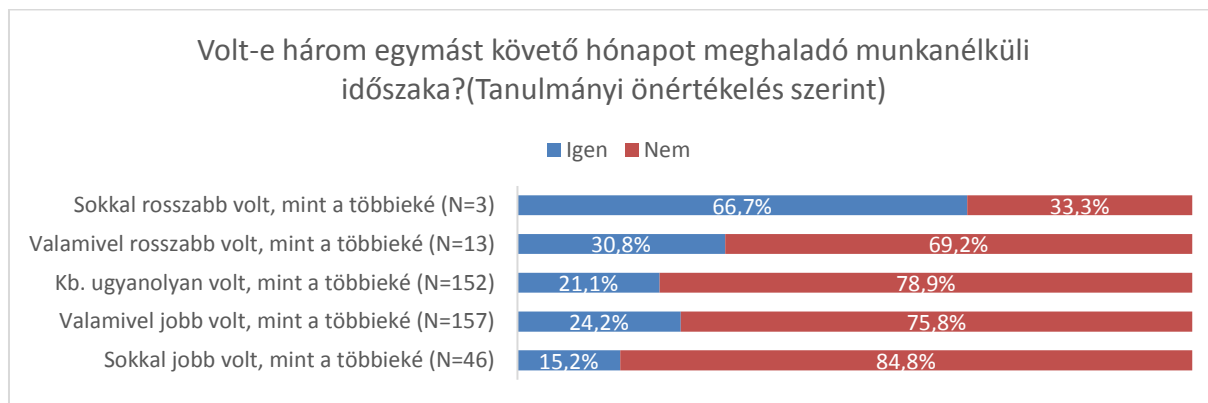
A képzési területenként is mutatkoznak különbségek. Míg a bölcsészettudomány és a társadalomtudomány képzési területen végzőknek több mint a negyedét érintette (28 és 27%) a három hónapot meghaladó munkanélküli időszak, addig a hitéleti képzési területen végző kitöltők 18%-a; legkevésbé pedig a pedagógusképzés és gazdaságtudományok képzési területen végzettek voltak ennek kitéve (41. ábra).

41. ábra. Volt-e három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka? – Képzési terület szerinti bontásban

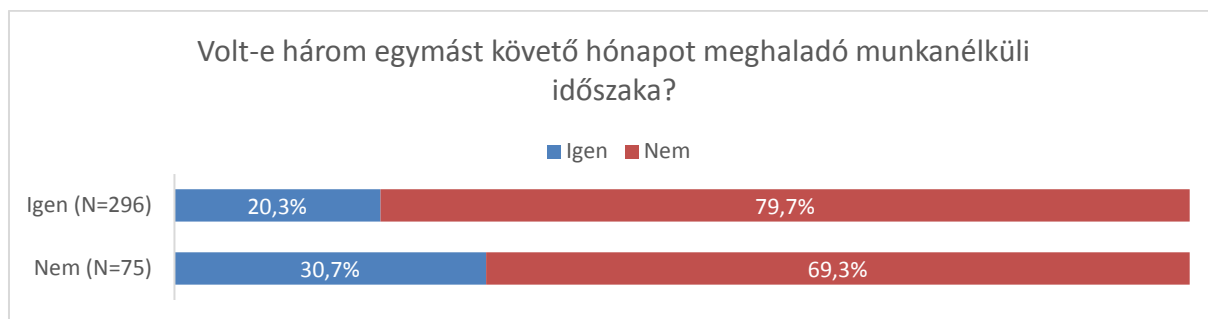
A munkanélküli státusz a képzési szint és képzési terület mellett összefüggést mutat az egyetemi tanulmányi eredményekkel is, ha azt abban a dimenzióban vizsgáljuk, hogy az adott válaszadó önbevallása szerint milyen tanuló volt egykori szaktársaihoz képest (42. ábra). Az egykori tanulmányi eredmények javulásával a munkanélküliség által a végzés óta érintett

válaszadók aránya csökken: míg az átlagnál sokkal rosszabb egykori tanulmányi eredményű kitöltők 66,7%-a, addig az átlagosnál – bevallásuk szerint – sokkal jobb tanulmányi eredményű volt hallgatóknak mindössze 15,2%-a volt végzése óta munkanélküli.

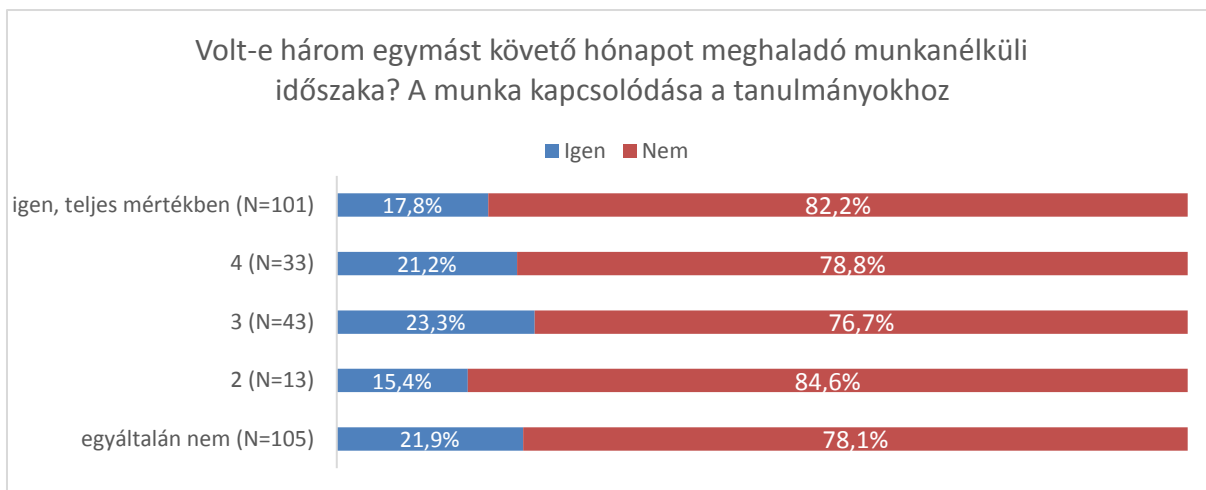
42. ábra. Volt-e három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka? – Tanulmányi önértékelés szerinti bontásban

A tanulmányi eredményeknél azonban a munkanélküliség szempontjából egy másik fontos tényezőnek tűnik, hogy az érintett válaszadó folytatott-e egyetemi képzése alatt bevételt szerző tevékenységet (43. ábra). A válaszadók közül azok, aki ez idő alatt dolgoztak, mindössze 20,3% válaszolta azt, hogy volt három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka, míg azon kitöltők között, akik nem dolgoztak, az említett arány 30,7%-os.

43. ábra. Volt-e három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka? – Folytatott-e bevételt szerző tevékenységet egyetemi időszak alatt szerinti bontásban

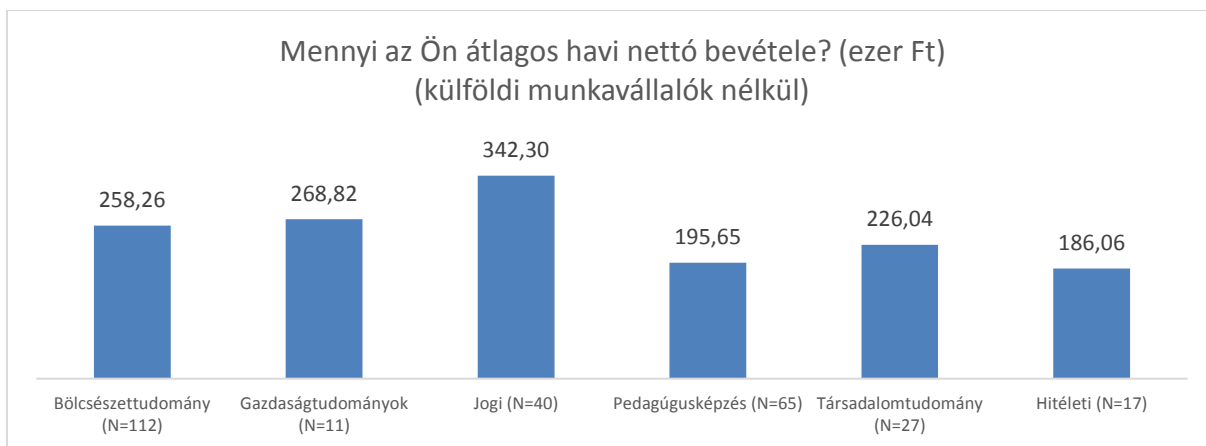
A munkanélküliség elkerülése szempontjából – hasonlóképpen a korábbi munkaerő-piaci mutatókhoz – ha éles nem is, de választóvonal van azok között, akik a végzettségük megszerzése előtt már szakmai munkát végeztek, s azok között, akik bár dolgoztak az abszolutórium megszerzése előtt, de munkájuk nem volt a tanulmányaikhoz kötődő (44. ábra). Azok a válaszadók, akik végeztek szakmai munkát, közel 2%-ponttal kisebb arányban voltak a munkanélküliség által érintettek azokhoz képest, mint akik nem végeztek korábban tanulmányaikhoz kapcsolódó munkát.

44. ábra. Volt-e három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszaka? – A munka kapcsolódása a tanulmányhoz szerinti bontásban

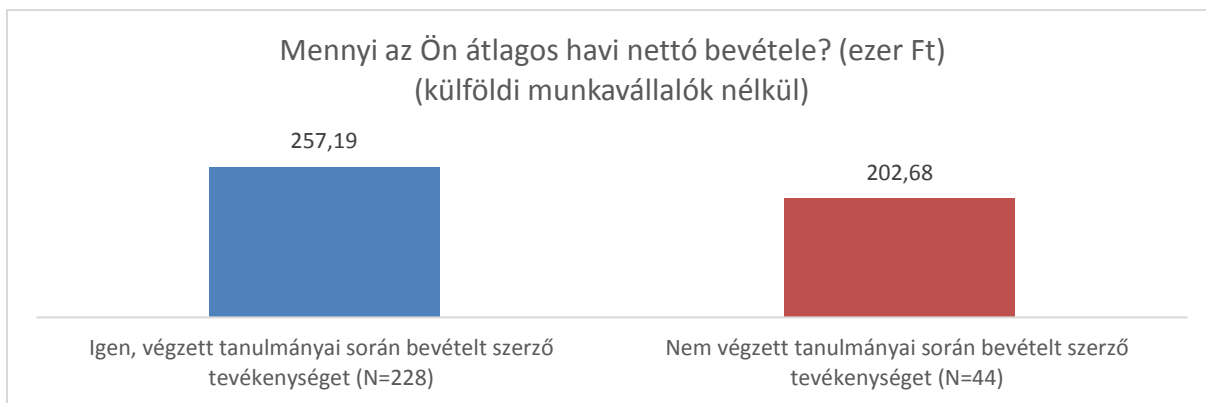
Kik számíthatnak magasabb fizetésekre?

A későbbi főállásból származó nettó fizetés és a képzési területek között a volt hallgatók válaszai alapján – az eddigiekhez hasonlóképp – figyelhetünk meg összefüggéseket (45. ábra). Ebben a külföldön munkát vállaló végzettek nélkül, a jogi végzettségűeket (342,300 Ft) a gazdaságtudományok képzési területén abszolváltak (268,820 Ft) követik. Őket a fizetési ranglistán a bölcsészettudomány képzési területén végzettek (258,260 Ft), majd a társadalomtudomány képzési területén abszolváltak (226,040 Ft), majd a pedagógusképzés képzési területén végzők (195,60 Ft), végül pedig a hitéleti képzések (186,060 Ft) követik.

45. ábra. Mennyi az Ön átlagos havi nettó bevétele? (ezer Ft) – Képzési terület szerinti bontásban

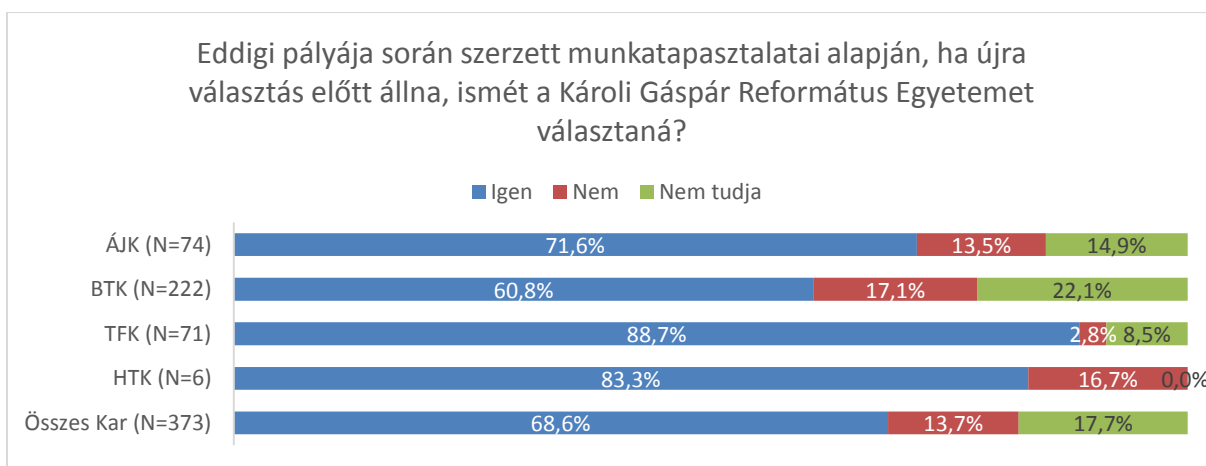
A tanulmányok befejezése előtt végzett) munka – számos egyéb munkaerő-piaci indikátor mellett – a főállású munkából származó fizetésekre is pozitív hatást gyakorol. Azok a válaszadók, akik a végzettségük megszerzése előtt már végeztek munkát 257,190 Ft-os, míg azok a volt hallgatók, akik nem végeztek az abszolválásuk előtt munkát, 202,680 Ft-os nettó átlagkeresettel rendelkeznek (46. ábra). Az, hogy ez mennyire kötődött a tanulmányaihoz nem játszik jelentősebb szerepet az aktuális fizetésében.

46. ábra. Mennyi az Ön átlagos havi nettó bevétele? (ezer Ft) - A tanulmányok ideje alatt végzett munkavégzés szerinti bontásban

IV. Elégedettség az Egyetemmel és az egyetemi képzésekkel

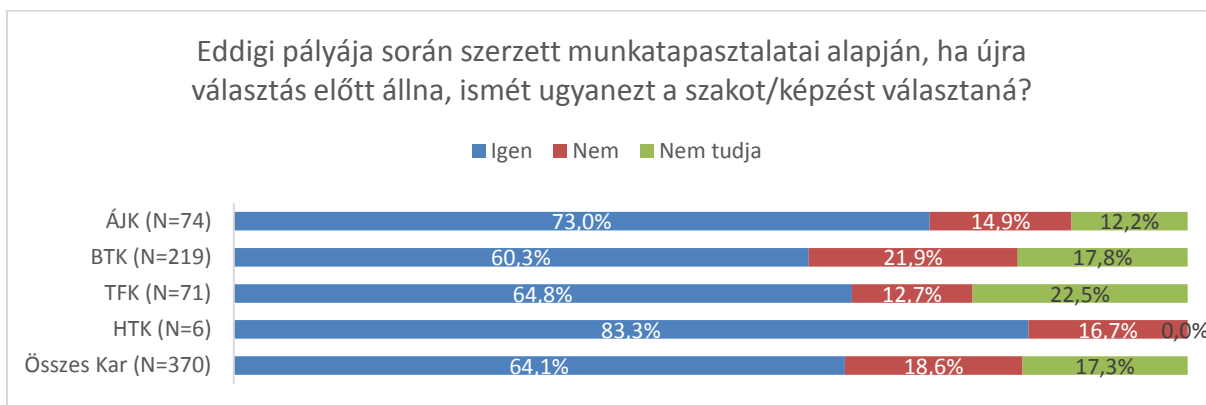
A központi kérdőívet az egyetemeknek lehetőségük van saját kérdésblokkal kiegészíteni, amelyben a Károli Gáspár Református Egyetemmel kapcsolatos kérdéseket tettünk fel a végzetteknek. Az egyetem képzéseivel kapcsolatos elégedettség mérése fontos visszajelzést biztosít a minőség további fejlesztése, s annak irányai szempontjából. A válaszadók 68,6%-a válaszolta, hogy eddigi munkahelyi tapasztalatai, visszajelzése alapján, ha újra választás előtt állna, ismét a Károli Gáspár Református Egyetemet választaná (47. ábra). Mindeközben a kérdőívet kitöltők mindössze 13,7%-a nem választaná újból az egykori „alma matert”. Azon válaszadók aránya, akik, ha újra választhatnának, ismét az egykori intézményük mellett döntenének, 88,3%-kal a Tanítóképző Főiskolai Kar végzett hallgatói körében a legmagasabb; a legalacsonyabb arányban, 60,8%-al pedig a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar hallgatói voltak.

47. ábra. Eddigi pályája során szerzett munkatapasztalatai alapján, ha újra választás előtt állna, ismét a Károli Gáspár Református Egyetemet választaná? – Kari bontásban

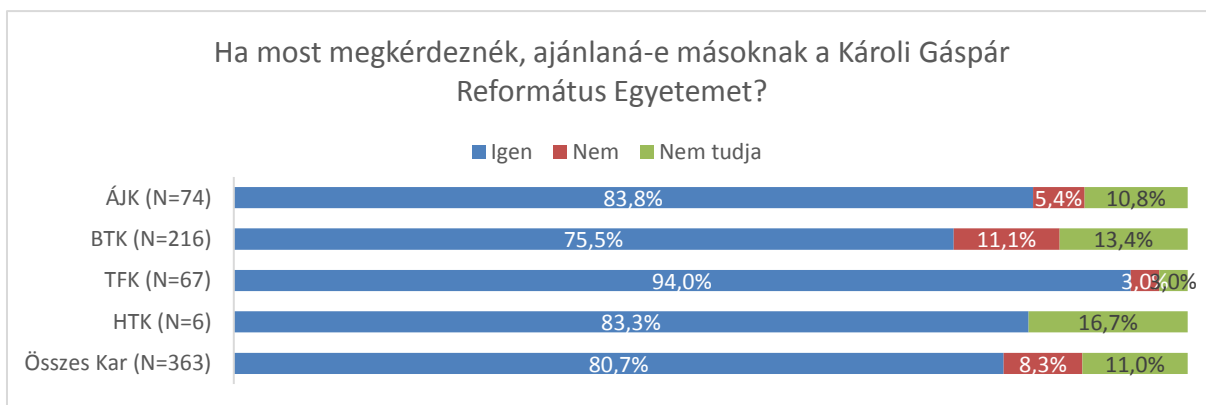
Az elvégzett képzésekkel és szakokkal kapcsolatos elégedettség viszonylag magas a válaszadók körében. A Diplomás Pályakövetési Rendszer kérdőívét kitöltő volt hallgatók 64,1%-a választaná ismét ugyanazt a szakot, képzést, ha újra választás előtt állna (48. ábra). Az adott szakot és képzést újra választani kívánó hallgatók aránya – 83,3%-os aránnyal – a Hittudományi

Kar végzett hallgatói között a legmagasabb; legkisebb arány itt is a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar hallgatói közül került ki (60,3%).

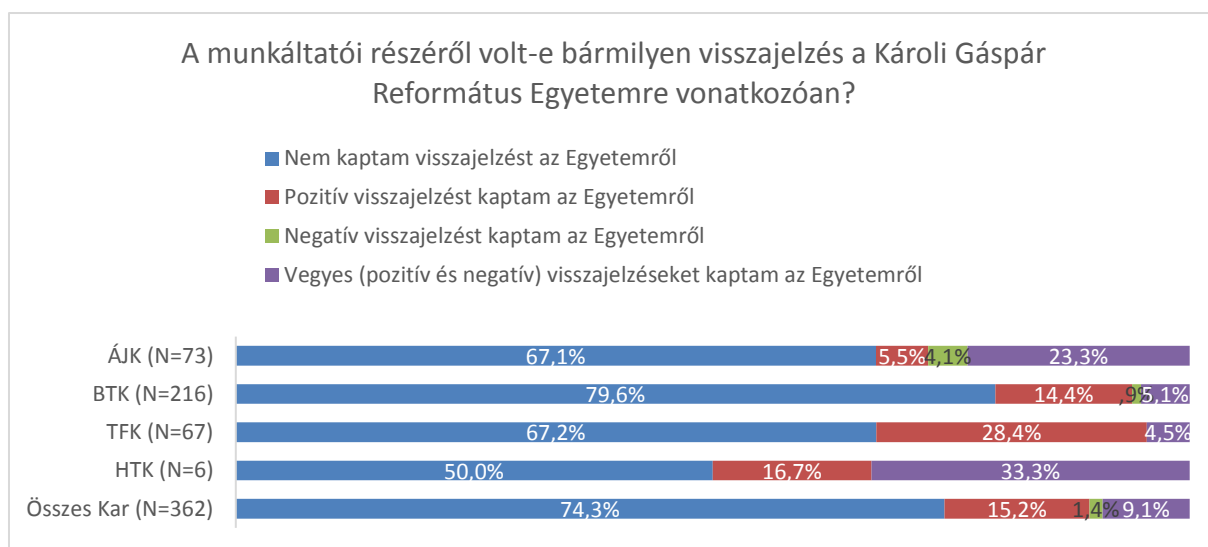
48. ábra. Eddigi pályája során szerzett munkatapasztalatai alapján, ha újra választás előtt állna, ismét ugyanezt a szakot/képzést választaná? – Kari bontásban

Összhangban az eddig bemutatott elégedettségi mutatókkal a kérdőív válaszadóinak 80,7%-a ajánlaná másoknak is a Károli Gáspár Református Egyetemet, ha most megkérdeznék (49. ábra). A potenciális ajánlók aránya 94%-kal a Tanítóképző Főiskolai Kar egykori hallgatói között a legmagasabb. A Bölcsész- és Társadalomtudományi Karról az elégedettségi mutatókkal ellentétesen viszonylag magas arányban (75,5%) mondták, hogy szívesen ajánlanák az Egyetemet.

49. ábra. Ha most megkérdeznék, ajánlaná-e másoknak a Károli Gáspár Református Egyetemet?

A végett hallgatók között – pozitív egyéni visszajelzéseik mellett is – viszonylag kevesen, a válaszadók 25,7%-a számolt be arról, hogy munkáltatói részéről kapott visszajelzést a Károli Gáspár Református Egyetemre vonatkozóan (50. ábra). A legtöbben a Hittudományi Kar (50%) végzett hallgatói (44,8%) számoltak be az intézményre vonatkozó munkáltatói visszajelzésekről. A visszajelzések többsége a Tanítóképző Főiskolai vonatkozásában jellemzően inkább pozitív volt (28,4%). A Hittudományi Kar és az Állam- és Jogtudományi Kar esetében jellemzőbb volt a vegyes visszajelzés (33,3% - 23,3%).

50. ábra. A munkáltatói részéről volt-e bármilyen visszajelzés a Károli Gáspár Református Egyetemre vonatkozóan?

V. Összegzés

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának, Bölcsész- és Társadalomtudományi Karának, Hittudományi Karának, valamint Tanítóképző Főiskolai Karának 2019. évi, 2014-ben és 2018-ban végzett volt hallgatókat kérdező Diplomás Pályakövetési Rendszer kutatása a volt hallgatók munkaerő-piaci helyzetéről, valamint az Egyetemmel kapcsolatos tapasztalataikról a 2019. évben is összességében pozitív képet fest. A végzett hallgatók végzettségük megszerzését követően – vagy gyakran még azt megelőzően is – viszonylag könnyen találják meg a helyüket a munkaerő-piacon, avagy kezdenek bele további felsőfokú tanulmányokba.

Az elemzés folyamán a munkaerő-piaci sikeresség négy elemét vizsgáltuk: Egyrészt, hogy milyen kiknek sikerült a volt hallgatók közül az abszolutóriumot követően munkahelyet találni; másrészt, hogy mennyiben tudják alkalmazni a válaszadók a tanulmányaik folyamán megszerzett ismereteiket. Vizsgáltuk harmadrészt, hogy a kérdőívet kitöltők között mely csoportokat érint vagy érintett jobban a munkanélküliség eddigi pályája folyamán, illetve negyedrészt a fizetések befolyásoló legfontosabb tényezőket is bemutattuk.

Az alapvetően pozitív kép mögött – a kutatás tükrében – több olyan tényező is feltárható, amely a végzett hallgatók munkaerő-piaci sikerességének sarokkövét jelenti. A különböző szakok, képzések között érdemi eltérések vannak a hallgatók abszolutóriumot követő munkaerő-piaci érvényesülésében, ezért a siker alighanem legfontosabb tényezője, hogy az adott hallgató mely képzési területen és szinten szerez végzettséget.

Az elvégzett szak mellett jelentős befolyást gyakorol a sikeres pályakezdeményezésre az is, hogy a tanulmányai alatt a hallgatónak sikerül-e munkatapasztalatot szereznie, amelyet tovább erősíti annak tényezője, hogy ez a tapasztalat milyen mértékben kapcsolódott a tanulmányaihoz. A válaszok alapján tehát fontos tapasztalat, hogy a tanulmányok alatt végzett korábbi munkatapasztalat, főleg ha az szakmai jellegű korábbi szignifikánsak erősíti a végzettek munkaerő-piaci pozícióját.